

Відділ освіти Хмельницької РДА
Районний методкабінет

ВИКОРИСТАННЯ РОЛЬОВИХ ІГОР НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Хмельницький

2012

Відділ освіти Хмельницької РДА
Районний методкабінет

ВИКОРИСТАННЯ РОЛЬОВИХ ІГОР НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Хмельницький

2012

Відділ освіти Хмельницької РДА
Районний методкабінет

ВИКОРИСТАННЯ РОЛЬОВИХ ІГОР НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Хмельницький

2012

Рецензент : Кушнір Вадим Сергійович – методист
відділу освіти Хмельницької РДА.

Рекомендується до друку
Рішенням педагогічної ради
(протокол № 1, від 30.08.2012 р.)

Упорядник : Сивиринюк Інна Павлівна – вчитель
англійської мови Мацьковецької ЗОШ І – ІІ ступенів.

Тема : «Використання рольових ігор на уроках
англійської мови».

Хмельницький район , 2012 р.

Посібник знайомить читачів з різними видами та методами
роботи з учнями, які допоможуть вчителеві проводити
уроки англійської мови легко, цікаво, різнобарвно, тощо.
Знайомить читачів із новітніми підходами до організації
навчального процесу; інноваційними технологіями , які
допоможуть учителю англійської мови зробити навчання
цікавим, різноманітним, ефективним.

Для вчителів англійської мови.

Зміст.

Вступ .

1.Розвиток мовної особистості шляхом використання ігрових форм роботи.

2.Місце рольової гри в методиці викладання англійської мови .

3.Основні етапи підготовки до проведення рольових ігор.
Класифікація рольових ігор.

4.Використання рольових ігор.

Висновки.

Література.

Додатки.

Вступ

Згідно сучасних методичних засад основний акцент у викладанні іноземних мов має бути зроблений на особистісно орієнтованому та комунікативному підходах.

Сучасна методика викладає такі ідеї та принципи в навчанні визнання першорядності процесу пізнання та доступності інформації;

- цінність співпраці ; зокрема використання діалогів, полеміки, імпровізацій та рольових ігор як основних форм роботи;
- визнання рівності пізнавальних та творчих можливостей усіх учнів, а також свідомої участі учнів у процесі навчання;
- активна позиція учня в процесі навчання;
- принцип комунікативності, який передбачає побудову процесу навчання як моделі процесу реальної комунікації;
- урахування індивідуально-психологічних особливостей учня в процесі навчання.

Усі вищезгадані принципи взаємопов'язані. Реалізація кожного принципу окремо не може не привести до певного підвищення ефективності навчання, але значно ефективнішим є запровадження усієї методичної системи в цілому.

Найбільш повно ці ідеї та принципи можуть бути реалізовані лише в взаємодії вчителя та учня, або учнів між собою, тобто в їх синергетиці (від грец. synergos - наука про співпрацю) освіти. Досягнення такої взаємодії можливе в колективних формах та методах навчання, якими зокрема є і рольові ігри.

Важливу роль у навчанні іноземних мов відіграють процеси сприймання. Індивідуальні особливості сприймання виявляються в його повноті, точності, швидкості. Вони можуть характеризуватися цілісністю, емоційністю, якщо увагу учня привертають самі факти (синтетичний тип), або переважаючою аналітичністю, коли увага спрямовується на значення і пояснення фактів (аналітичний тип), іноді спостереження та опис фактів поєднуються з їх поясненням (аналітико-синтетичний тип). Це свідчить про необхідність індивідуалізації засобів та форм навчання, особистісно-зорієнтованого підходу.

Загальновідомо, що різна навчальна інформація сприймається по-різному.

Піраміда засвоєння навчальної інформації вказує, що 70% інформації засвоюється під час навчальних дидактичних ігор, 50% - у групових дискусіях.

У той час як інші стратегії та методи навчання не дають таких результатів засвоєння інформації, а отже і навчального матеріалу.

Серед провідних методів навчання, які відносяться до найінформативніших та результативних з точки зору сприйняття, виокремлюють такі, як:

- дебати
- рольові ігри
- дискусії
- ігри

Якість оволодіння учнем іншомовною діяльністю значною мірою

зумовлена і мотивацією, яка викликає цілеспрямовану активність, стимулює вибір засобів та прийомів для досягнення мети.

Психологи називають мотивацію "запускним механізмом" діяльності, у тому числі й мовленнєвої.

Майже всі учні бажають оволодіти іноземною мовою, але, зіткнувшись з різноманітними труднощами на шляху до досягнення мети, їх мотивація може знижуватись, зникає активність, послаблюється воля, погіршується успішність. Слід пам'ятати, що мотивація відноситься до суб'єктивних якостей учня і вона визначається його особистими спонуканнями, пристрастями і потребами. Тому вчитель може вплинути на неї лише опосередковано, створюючи умови, на основі яких виникає особиста зацікавленість у роботі.

Важливо глибоко продумати стимули для мовлення, заохочувати учнів до активних мовленнєвих дій у зв'язку з певною ситуацією. Таким чином буде реалізована взаємодія та співпраця вчителя з учнем, а також розвиток інтересу учня до вивчення мови.

За наявності в учнів інтересу до мови, вивчена мова не забувається учнями, навіть якщо знання цієї мови не буде використовуватись протягом довгого часу. Одним з основних стимулів є гра. З психології відомо, що дитина грає завжди.

Гра - рід діяльності, вільної та свідомої, яка дає дитині не тільки насолоду, але й дозволяє самостверджуватись у заняттях, які її цікавлять.

Гра - розумна, планомірна, підпорядкована відомим

правилам система поведінки. За визначенням Виготського Л.С. гра є природньою формою праці дитини, властивою лише їй формою діяльності. Особливість дитячої гри в тому, що її мотив не в результаті, а в змісті ігрової дії. Ігрові ситуації сприяють створенню особливого простору навчальної діяльності, у якому учень готується до рішення життєвоважливих проблем і реальних ускладнень.

За допомогою мовної гри реалізується активна позиція учня в навчальному процесі, адже учень передає не лише інформацію, але й своє ставлення до неї, а також фіксує і враження інших учасників гри. Одним із видів мовної гри є рольова гра.

"В основі концепції рольової гри лежить звернення до учня з проханням представити себе чи когось іншого в конкретній ситуації, потім гравцям пропонують поводитись відповідно до того, що б вони очікували від цієї людини."

У результаті кожен гравець виступає як частина соціального оточення інших і демонструє шаблон, у рамках якого вони можуть спробувати свою власну поведінку.

Сама назва "рольові ігри" свідчить про ті, що в ній учні отримують певну роль, яку вони повинні зіграти.

Рольові ігри:

- сприяють пізнанню про процеси та почуття інших учасників гри
- створюють умови, коли учні розв'язують певну проблему, обігруючи ролі

- створюють сприятливі умови для обговорення

Кінцева мета рольової гри - набуття нових знань та їх відпрацювання до рівня навичок, процес пізнання визнається першорядним. Ідея використання рольової гри полягає в тому, щоб дати можливість учням потренуватись у спілкуванні з оточуючими, взявши на собі ролі за сценарієм. Крім того гра - це змагання, воно активізує пам'ять дітей, відображає сприйняття ними світу.

Учасники рольової гри не тільки роблять повідомлення з певної теми, але й невимушено вступають у бесіду, намагаються підтримати її. Вони цікавляться думкою інших, погоджуються, сперечаються, відстоюють свою позицію... Гра проходить в жвавій творчій атмосфері, і, зрештою, розмова стає невимушеною.

Згідно всього вищезазначеного виокремлюються такі основні завдання :

- розглянути місце рольових ігор у сучасній методичці викладання іноземних мов, зокрема в комунікативному та особистісно-орієнтованому підходах до вивчення іноземних мов;
- довести доцільність використання рольових ігор як елементів комунікативного та особистісно-орієнтованого підходу;
- виділити основні етапи підготовки до проведення рольових ігор;
- показати можливості практичного використання

рольових ігор на основі підручника.

Мета цієї роботи полягає в тому, щоб показати можливості використання рольових ігор у навчанні іноземної мови як елементу комунікативного та особистісно-орієнтованого підходів на основі підручника English згідно з сучасними методологічними засадами вивчення іноземних мов.

Розвиток мовної особистості шляхом використання ігрових форм роботи.

Останнім часом широкого поширення в практиці розвитку усних навичок учнів набула рольова гра. Як активний засіб навчання вона охоплює роботою практично всіх учнів, стимулюючи їх до спілкування.

Рольова гра - один із найбільш ефективних видів роботи з учнями. Деякі з таких ігор можна проводити на заняттях для закріплення лексико-граматичного матеріалу або на заключному етапі роботи над певною лексичною темою. При цьому вся робота носить комунікативний характер.

Така комунікативна гра передбачає інтелектуальну готовність учасників до гри, створює атмосферу невимушеності та пошуку.

Методичним змістом уроку іноземної мови має бути комунікативність. Навчаючи дітей англійської мови, вчитель навчає їх спілкуватись цією мовою, а тому роботу організовує таким чином, щоб процес спілкування був побудований на реальній основі. Однак процес навчання можна зробити повністю схожим на

спілкування. Комунікативність означає подібність до процесу навчання й процесу спілкування лише за основними ознаками, які є цілеспрямованими й умотивованими в мовленнєвій діяльності. Вони мають бути взаємовідносними між дійовими особами, створити ситуацію спілкування, обговорення тих тем, що відповідають віку та інтересам учнів, їх рівню розвитку, набутих мовленнєвих умінь і навичок, засобів, які функціонують у рольовій грі.

Гра, як відомо, є провідною формою діяльності дитини в молодшому та середньому шкільному віці. Не секрет, що чимало видатних педагогів справедливо звертали увагу на ефективність використання ігор у процесі навчання. І це зрозуміло. В іграх особливо повно і часом несподівано проявляються здібності людини, дитини. Ця мета надзвичайно важлива для глибокого її вивчення та особливо практичного застосування в школах, її актуальність на сучасному етапі є очевидною, особливо з урахуванням нових віянь у системі освіти, що дають учителям простір для новаторства та реалізації власних неординарних ідей та рішень. І саме гра як найменш обтяжена умовностями та різноманітними обмеженнями форма найбільш сприятлива, на мій погляд, для застосування її в молодших та середніх класах, бо саме тут існують необмежені можливості для реалізації творчого потенціалу як учителя, так і учнів. Гра, як відомо, підвищує якість навчання.

Таким чином, гру можна розглянути як ситуативно-варіативну вправу, де є можливість для багаторазового повторення мовного

образу та умов, максимально наближених до реального мовного спілкування з властивими йому ознаками: емоційністю, спонтанністю, цілеспрямованістю мовного впливу.

Почати можна з роботи над одним-двома ситуативними міні-діалогами з урахуванням необхідної лексики і відповідних тренувальних вправ. Учитель заздалегідь готує роздруковані матеріали для роботи учнів у парах. Потім вони переходять до гри. - Вчитель описує ситуацію: «Ви щойно переїхали у нову квартиру. З чого почнете? Як розставите меблі? Намалюйте свій план кімнати, яким ви його бачите. До ваших послуг група дизайнерів і консультантів».

Таку гру можна запропонувати під час повторення часів групи Simple і конструкцій there is/are в 10 та 11 класах.

Далі вчитель пропонує скласти кілька груп з трьох-п'яти учнів умовно — тих, хто буде жити в кімнаті, і консультантів. Після закінчення самостійної роботи учням пропонується розіграти сценки. Заохочується творчий підхід у виконанні завдань. Учні із задоволенням входять у роль, досить часто проявляючи при цьому повні авторські й творчі здібності. Деякі з них збагачують тему, додають елементи ситуації, коли двоє не погоджуються один з одним і кожен пропонує свій варіант. У результаті розігрується імпровізований міні-спектакль.

Учитель спілкується з учнями як рівноправний партнер та усуває напруженість, пов'язану з виправленням помилок. Гра, як правило, проходить дуже жваво.

Деякі види рольових ігор потребують більш тривалої

підготовки. Йдеться про конференції, дискусії, імпровізовані екскурсії містом, виставки товарів, на яких влаштовуються переговори, а також телемости, ток-шоу на ті або інші вивчені теми тощо.

Успіх рольової гри залежить від багатьох факторів, у тому числі й від вдало обраної теми, а також від того, наскільки добре учні володіють мовними кліше, необхідними для ведення розмови, вставними словами, що роблять спілкування іноземною мовою більш природним. У зв'язку з цим доцільно із самого початку навчального року запропонувати учням - зразки стандартних висловів, які знадобляться під час дискусій.

Продумуючи план роботи майбутньої рольової гри, вчитель повинен відібрати питання, що збудять в учнів інтерес, бажання самостійно опрацювати додатковий текст чи матеріал та підготуватися до активної участі у грі.

Так, після того як учні опрацювали обов'язковий матеріал з теми "Mass Media", дуже ефективним може бути проведення імпровізованої прес-конференції, зустріч з журналістами Великобританії, США, України. А заключне заняття з теми "Health System in Great Britain, the USA" можна організувати у вигляді своєрідного телемосту або ток-шоу на тему "Medicine and Health System in Great Britain, Ukraine and the USA" або "Education in Great Britain, the USA and Ukraine". При цьому група учнів ділиться на три команди, призначається ведучий ток-шоу. Кожна з команд отримує своє завдання і готується до його виконання. Якщо є бажання і зацікавленість, учасники ток-шоу готують собі значки,

оформляють аудиторію.

Саме підготовка до такого заняття активізує діяльність учнів. Вони підбирають і самостійно опрацьовують необхідну інформацію, повторюють розмовні кліше, що можуть знадобитися їм під час дискусії або для інтерв'ю, образні вирази, жарти тощо.

Учасники рольової гри не тільки роблять повідомлення з певної теми, але й (що дуже важливо) невимушено вступають у бесіду, намагаються підтримати її. Вони цікавляться думкою інших, погоджуються, сперечаються, відстоюють свою позицію, обговорюють різні точки зору. Кожен учасник прагне висловитися, відреагувати на отриману інформацію. Таким чином, розмова стає невимушеною. Гра проходить у жвавій творчій атмосфері й залишає в учнів приємне відчуття впевненості у своїх силах.

Особливо успішно проходять такі заняття тоді, коли рольові ігри для учнів не епізодичні, а є добре засвоєним елементом занять, і список висловів, запропонований учителем і на початку року, систематично поповнюється учнями і поступово засвоюється.

Готуючись до уроків, я підбираю вправи, що взаємопов'язані, щоб зберігався принцип наступності, логічної послідовності. Під час складання плану уроку намагаюся об'єднати всі його етапи за загальним сюжетом. Придумую комунікативні установки, які даю як окремим учням, так і класу.

Наприклад, в організаційний момент включаю привітання та вводжу учнів у ситуацію.

Цікавими є імітаційно-модельючі ігри, які є логічним продовженням і завершенням вивченого матеріалу.

Такі ігри є практичним доповненням до будь-якої теми. Намагаюся, щоб гра була схожа на реальність. Така комунікативна гра передбачає інтелектуальну готовність учасників до гри, створює атмосферу невимушеності та пошуку. До такої гри підбираю тему, визначаю її сюжет, розподіляю ролі. Учні одержують завдання до початку гри, а проблемні завдання — вже в ході гри.

У ході імітаційно-моделюючої гри в учнів формуються й розвиваються навички й уміння знаходити необхідну інформацію, перетворювати її, використовувати в стереотипних або інших ситуаціях. Імітаційно-моделюючі ігри проводжу у формі екскурсії, шоу, засідання літературного гуртка, дискусії тощо.

Учні охоче сприймають і рольові ігри. Ситуації часто нам підказує життя, але важливо, щоб вони відповідали темі певного уроку та сприяли тренуванню пропонованого навчального матеріалу. Використання ситуацій сприяє підсиленню комунікативної спрямованості в навчанні іноземної мови.

Усім відомо, що вибір лексики можна проводити з допомогою вправ, він зумовлюється тематичним принципом. Після введення та закріплення нових слів і виразів необхідно активізувати їх у мовленнєвій діяльності.

Засвоєнню лексики допомагають комунікативно-ігрові прийоми.

Таким чином, основними прийомами посилення комунікативної спрямованості в навчанні іноземної мови є: логічна побудова уроку, використання ситуацій спілкування, в яких може

функціонувати мовний матеріал, що вивчається,
постановка комунікативного завдання перед окремими учнями
чи групою учнів.

Різновиди ігор на уроках англійської мови

1. Імітаційно-моделюючі ігри

Імітаційно-моделююча гра «Щасливий випадок.» з теми "Pro-Ukraine "

Цілі гри: активізація лексичного матеріалу з теми; розвиток умінь і навичок самостійної роботи, відбору й опрацювання інформаційного матеріалу з теми в конкретній ситуації. Учасники гри: ведуча, представники двох родин Браунів і Байтів, гість, відомий дует.

Сюжет гри: дві родини з Великобританії обговорюють окремі питання щодо України. Вони виконують різноманітні цікаві завдання з теми. Гість представляє розповідь про одне з багатьох міст України, «члени родини» вгадують, про яке місто йдеться. Відомий дует, який перебуває в гостях, співає українські пісні англійською мовою.

2. Рольові ігри

a) You are a foreign tourist. You'd like to visit some theatres or cinemas in Kyiv.

You are a guide. Tell the tourist what theatres and cinemas he should see first.

— What do you think I must first visit in Kyiv?

— I think "Kyiv" ("Druzhba", "Orbita", "Mir").

Такі ігри є практичним доповненням до будь-якої теми. Намагаюся, щоб гра була схожа на реальність. Така комунікативна гра передбачає інтелектуальну готовність учасників до гри, створює атмосферу невимушеності та пошуку. До такої гри підбираю тему, визначаю її сюжет, розподіляю ролі. Учні одержують завдання до початку гри, а проблемні завдання — вже в ході гри.

У ході імітаційно-моделюючої гри в учнів формуються й розвиваються навички й уміння знаходити необхідну інформацію, перетворювати її, використовувати в стереотипних або інших ситуаціях. Імітаційно-моделюючі ігри проводжу у формі екскурсії, шоу, засідання літературного гуртка, дискусії тощо.

Учні охоче сприймають і рольові ігри. Ситуації часто нам підказує життя, але важливо, щоб вони відповідали темі певного уроку та сприяли тренуванню пропонованого навчального матеріалу. Використання ситуацій сприяє підсиленню комунікативної спрямованості в навчанні іноземної мови.

Усім відомо, що вибір лексики можна проводити з допомогою вправ, він зумовлюється тематичним принципом. Після введення та закріплення нових слів і виразів необхідно активізувати їх у мовленнєвій діяльності.

Засвоєнню лексики допомагають комунікативно-ігрові прийоми.

Таким чином, основними прийомами посилення комунікативної спрямованості в навчанні іноземної мови є логічна побудова уроку, використання ситуацій спілкування, в яких може

функціонувати мовний матеріал, що вивчається,
постановка комунікативного завдання перед окремими учнями
чи групою учнів.

Різновиди ігор на уроках англійської мови

1. Імітаційно-моделюючі ігри

Імітаційно-моделююча гра «Щасливий випадок.» з теми "Pro-Ukraine "

Цілі гри: активізація лексичного матеріалу з теми; розвиток умінь і навичок самостійної роботи, відбору й опрацювання інформаційного матеріалу з теми в конкретній ситуації. Учасники гри: ведуча, представники двох родин Браунів і Байтів, гість, відомий дует.

Сюжет гри: дві родини з Великобританії обговорюють окремі питання щодо України. Вони виконують різноманітні цікаві завдання з теми. Гість представляє розповідь про одне з багатьох міст України, «члени родини» вгадують, про яке місто йдеться. Відомий дует, який перебуває в гостях, співає українські пісні англійською мовою.

2. Рольові ігри

a) You are a foreign tourist. You'd like to visit some theatres or cinemas in Kyiv.

You are a guide. Tell the tourist what theatres and cinemas he should see first.

-- What do you think I must first visit in Kyiv?

— I think "Kyiv" ("Druzhba", "Orbita", "Mir").

b) Invite your friend to go on an excursion.

— Would you like to go on an excursion? - Where to?

— To the stadium (Art Gallery, Museum of History).

- I'd like to. (I'd be glad to; With! pleasure; Why not ? Good idea.)

c) Speak about the film.

— What's on at the cinema "Kyiv" ("Mir", "Orbita") today?

— It's "Gone with the Wind" ("The Woman in White", "The Wedding in Malynivka", "Roksolana") at the cinema "Kyiv" ("Mir", "Orbita") today.

- What sort of film is that? It's a feature film. (It's a documentary (sci-fi, historical) film).

— Let's go.

d) You are a film critic. Together with your friend, a producer, you've seen a new film. Discuss it as you leave the cinema.

- I thought the film was very good, wasn't it?

- Well, the acting was certainly good, brilliant, but I didn't like the film itself.

— Really? I believe it was very interesting. What didn't you like about it?

— Well, it was so sentimental.

— Yes, but I enjoyed it all the same.

— Oh, well, tastes differ.

e) You are a newspaper reporter. Ask a theatre critic to exchange impressions of the performance he (she) has seen.

T. C. Yesterday I saw "Romeo and Juliet" ("Eugene Onegin", "Yaroslav the Wise") at the Opera and Ballet House.

R. How did you like dancing (singing, acting)?

T. C. In my opinion it was splendid (impressive, wonderful, not bad, true to life, dull).

f) Imagine that you have a new pupil in your form.

Ask him about:

- the sports competitions which took place in his school; the best sportsman of his form (school); whether he himself goes in for sports.

3. Комуникативно-ігрові прийоми, що допомагають засвоєнню лексики

a) Гра *"Which Team Knows the New Words Better"* ("Meals")

Клас ділиться на дві команди. Учитель викликає двох учнів — представників від кожної команди. Клас читає їм пояснення слів, а учні називають слова.

Другий варіант цієї гри: від кожної команди викликається по одному учню. Одному з них клас називає слова англійською мовою, і він перекладає їх українською мовою. Виграє та команда, учні якої запам'ятали більше нових слів.

b) Гра *"Which Team Makes Up More Sentences"*

Клас ділиться на дві команди. Учні і кожної команди придумують та по черзі говорять речення з новими словами, які вчитель написав на дошці. За кожне правильно складене речення команда отримує плюс. Облік і плюсів учитель веде на дошці!

c) Гра *"Which Team Asks More Questions"*

Клас ділиться на дві команди. Спочатку учасники першої команди ї ставлять п'ять запитань із засвоєними словами з теми представникам другої команди, а ті відповідають.

b) Invite your friend to go on an excursion.

— Would you like to go on an excursion? - Where to?

— To the stadium (Art Gallery, Museum of History).

- I'd like to. (I'd be glad to; With! pleasure; Why not ? Good idea.)

c) Speak about the film.

— What's on at the cinema "Kyiv" ("Mir", "Orbita") today?

— It's "Gone with the Wind" ("The Woman in White", "The Wedding in Malynivka", "Roksolana") at the cinema "Kyiv" ("Mir", "Orbita") today.

- What sort of film is that? It's a feature film. (It's a documentary (sci-fi, historical) film).

— Let's go.

d) You are a film critic. Together with your friend, a producer, you've seen a new film. Discuss it as you leave the cinema.

- I thought the film was very good, wasn't it?

- Well, the acting was certainly good, brilliant, but I didn't like the film itself.

— Really? I believe it was very interesting. What didn't you like about it?

— Well, it was so sentimental.

— Yes, but I enjoyed it all the same.

— Oh, well, tastes differ.

e) You are a newspaper reporter. Ask a theatre critic to exchange impressions of the performance he (she) has seen.

T. C. Yesterday I saw "Romeo and Juliet" ("Eugene Onegin", "Yaroslav the Wise") at the Opera and Ballet House.

R. How did you like dancing (singing, acting)?

T. C. In my opinion it was splendid (impressive, wonderful, not bad, true to life, dull).

f) Imagine that you have a new pupil in your form.

Ask him about:

- the sports competitions which took place in his school; the best sportsman of his form (school); whether he himself goes in for sports.

3. Комунікативно-ігрові прийоми, що допомагають засвоєнню лексики

a) Гра *"Which Team Knows the New Words Better"* ("Meals")

Клас ділиться на дві команди. Учитель викликає двох учнів — представників від кожної команди. Клас читає їм пояснення слів, а учні називають слова.

Другий варіант цієї гри: від кожної команди викликається по одному учню. Одному з них клас називає слова англійською мовою, і він перекладає їх українською мовою. Виграє та команда, учні якої запам'ятали більше нових слів.

b) Гра *"Which Team Makes Up More Sentences"*

Клас ділиться на дві команди. Учні і кожної команди придумують та по черзі говорять речення з новими словами, які вчитель написав на дошці. За кожне правильно складене речення команда отримує плюс. Облік і плюсів учитель веде на дошці!

c) Гра *"Which Team Asks More Questions"*

Клас ділиться на дві команди. Спочатку учасники першої команди ї ставлять п'ять запитань із засвоєними словами з теми представникам другої команди, а ті відповідають.

Потім учасники другої команди ставлять свої п'ять запитань. За кожне правильно складене запитання команда отримує плюс. Виграє та команда, яка отримує найбільше плюсів.

4. Лексичні вправи

а) Гра "Berries, Fruits and Vegetables" **("Meals")**

Ця гра, як і всі ігри на «переможця», проводиться у такий спосіб. Усі учні встають. Учитель говорить: "Berries (fruits or vegetables)" і вказує на якого-небудь учня. Цей учень повинен швидко назвати ягідку (фрукт або овоч).

Якщо він помилився або повторив сказане іншим учнем, він вибуває з гри. Виграє той, хто назвав більше ягід, фруктів, овочів.

Так само проводяться й такі ігри, як: "Soup, the First Course, the Dessert", "At the Grocer's, at the Dairy, at the Greengrocer's".

б) Гра "Who Knows More Word Combinations" ("Meals")

Ведучий називає слово, наприклад meat. Учень, до якого він звернувся, повинен назвати всі відомі йому сполучення з цими словами, наприклад: boiled meat, stewed meat, tasty meat та ін. Якщо він сказав менше трьох словосполучень, то вибуває з гри. Виграє останній учасник гри.

в) Гра у прислів'я.

Учитель говорить: "Let's play pn> verbs".

Потім дає одному з учнів який-не-будь предмет і називає прислів'я, наприклад: "East or West, home is best". Учень, який отримав предмет, повинен швидко сказати інше прислів'я й передати предмет наступному учневі.

Учень, який не може сказати прислів'я, вибуває з гри.

Перемагає той учень, який називав більшу кількість прислів'їв.

d) Гра *"In the Shop"*

Кожний учень придумує собі ім'я — назву якого-небудь предмета (товару). Всі повідомляють свої «імена» одному учневі, якого клас обирає «продавцем». Обирається також і ведучий — «покупець». «Покупець» підходить до «продавця» й запитує який-небудь «товар»: "May I have...?" Якщо такого «товару» немає, то «продавець» відповідає: "I'm sorry, but I have no more left. Come any other day". Якщо «товар» є, то «продавець» говорить: "Certainly" або "of course". «Покупець» продовжує: "Be so kind as to show me..." «Продавець» відповідає: "Here you are", і виконує роль цього «товару». «Покупець» питає про ціну: "What is the price?" «Продавець» відповідає. «Покупець» передає йому гроші, тобто легенько вдаряє по руці «продавця», рахуючи: "One, two, three...", і забирає «товар». Учень, якого вибрав «покупець», стає ведучим.

З усього вищезазначеного можна зробити наступні висновки.

Для успішного проведення ігор мають бути обов'язкові умови:

- 1) чітке уявлення вчителем експозиції;
- 2) певний лексичний запас із теми;
- 3) опанування учнями розмовних кліше типу "I think", "undoubtedly", "speaking of...";

4) довірчі стосунки між учителем та учнем — стосунки «рівних».

Із досвіду роботи з рольовими іграми можна зробити такі висновки.

Рольова гра та завдання — ефективний прийом роботи. Учні сприймають виучуваний матеріал у ситуаціях, що є природними для навколишньої дійсності, що сприяє розвитку мовленнєвої ініціативи та посилює комунікативний напрямок уроку; рольові ігри стимулюють в учнів бажання спілкуватися іноземною мовою не тільки на уроці, а й у позаурочний час; уроки з використанням рольових ігор зазвичай проходять жваво, емоційно, з високою активністю учнів у позитивній психологічній атмосфері.

Накопичений теоретичний і практичний досвід дає змогу їй надалі займатися вивченням цієї проблеми.

*"I never teach my pupils,
I only attempt to provide
the conditions in which
they can learn ".*

A. Einstein

На своїх уроках я використовую як активні, так і інтерактивні методи, що стимулюють творчість, ініціативу, креативне, самостійне та критичне мислення. Форми роботи використовую різні: дискусію, дебати, «мозковий штурм», навчальне співробітництво, діалог, рольову гру, роботу в парах та групах, метод проєктів, «карусель», «навчаючись — учусь» та інші активні та інтерактивні вправи комунікативної направленості.

Такі форми роботи можуть бути використані на кожному етапі уроку. Пропоную деякі приклади використання.

Підготовка до сприйняття іншомовного мовлення

1. Вправи на розвиток фонетичних здібностей учнів

1) Звук [w] — вимовляємо його з неначе протягнутою струною між губами (далі римівки, прислів'я, віршики).

Звук [θ] — так сичить змії (посичали один на одного). Звук [ʔ] — прикусили кінчик язичка і подразнили один одного. Коли вимовляємо звук [a:], то пам'ятаємо про перевірку горла у лікаря.

Після відпрацювання кожного звуку необхідно потренувати їх у римівках, віршиках, прислів'ях. Вони відіграють велику роль у відпрацюванні звуків.

На подальших етапах навчання фонетична зарядка може бути такого типу: під час вивчення теми беру з основного тексту речення. Наприклад:

Today commercially valuable deposits of manganese; oil, gas, marble, metals and other valuable resources materials have been found in Ukraine.

Завдання:

- а) прослухати речення (вчитель або запис);
- б) розставити інтонаційні знаки (сильнішим учням);
- в) паузоване повторення всього класу.

Таких речень може бути декілька.

У молодших класах найефективніше навчання вимови відбувається завдяки грі.

Кожного уроку вчитель може водити своїх вихованців у гості до ведмедика на ім'я Teddy.

Маленький смішний ведмедик живе у темному лісі в гарненькому будиночку на краю лісової галявини.

Прокинувшись уранці, він дивиться у віконечко і радіє сонцю, [: -o: — o:] — каже Теді. Потім він прибирає свою кімнату, і віник у його руках каже: [dj— сіз— dg]. Він мие руки й обличчя холодною водою, і язичок відхолодустукає по альвеолах: [d— d — d]. Але глянувши в люстерко, він бачить гарненьке, чисте обличчя і промовляє сам до себе: [gud].

Потім він виходить на галявину і кличе своїх друзів: [ai— • ai— ai]. Друзі збігаються. А що потім дізнається на наступному уроці.

Warm-up

1. Pick up a petal from the daisy and do the task.

Task for children (example):

"WEATHER"

- Answer the question: Do you like (dislike) today's weather? Why?
- Ask your friends two questions about weather.

Express your attitude to the weather of today.

- Ask the other pupil's mind.
- Tell the short poem about the weather.

Make up a sort story about the weather.

Make up the conclusion.

2. Snowball. (Topic "Ukraine")

I group: add one word.

P1 — Ukraine is a big country.

P2 — Ukraine is a big and beautiful country.

P3 — Ukraine is a big, beautiful and rich country.

The last pupil tells the whole story.

II group: tell one sentence about Ukraine

The last pupil tells everything about Ukraine.

III group: ask and answer the questions about Ukraine in chain.

3. «Мікрофон»

На дошці ключове слово теми.уро-ку, наприклад "Newspaper".

Учні по черзі, символічно передаючи мікрофон, повинні сказати одне-два речення, пов'язані з цим словом.

4. Інсценізація "Late-comer"

Учитель попередньо домовляється з учнем про запізнення.

Відбувається діалог у режимі Т—Р. Потім клас дає поради своєму товаришу:

Mind the clock and keep the rule Try to come in time to school.

Don't be late.

Punctuality is the politeness of the kings.

Приклади інтерактивних вправ на інших етапах уроку

1. "Why-question game"

Вивчаючи, наприклад, тему "My Hobby", вчитель розпочинає діалог, який потім охоплює весь клас у режимі Т—Р, Т—СІ. Кожне питання вчителя починається з питального слова «Why».

Example:

- What fine hobby is playing football! Do you like to play football?

- Yes, I do. -Why?

It's a very useful game. -Why?

It makes a person strong and healthy. -Why?

Players have to train much. -Why?

They must develop skills to play. -Why? (Etc.)

2. "Write a short story" (work in groups).

Варіант 1. Клас поділено на групи. Кожна група отримує картку зі словами, які є планом оповідання, що мають скласти учні в групі. Жодне слово не пропускається. Порядок дотримується. Зачитують оповідання лідери груп або кожен член групи по черзі.

Варіант 2. Кожна група отримує картку з оповіданням, в якому речення розміщені в неправильному порядку. Завдання учням: розмістити речення в правильному порядку та зачитати класу.

3. «Мозковий штурм»

Учням пропонується слово, наприклад "Hobby", яке написано посеред дошки. Кожен учень першої групи по черзі називає слова, які в нього асоціюються з ключовим. Учитель записує на дошці. Учні другої групи складають речення з кожним словом. Учні третьої групи працюють над зв'язною розповіддю про своє хобі.

Рольові ігри

1. Показуючи різні види одягу, | прошу учнів висловити своє ставлення до них, використовуючи лексику, опрацьовану заздалегідь (зразок — на дошці).

2.— As for me, I like this suit very much. And you?

— Yes, I like it too. It's fashionable. - I like it. I'd like to buy it.

Or

As for me, I like this dress very much. And you?

Oh, no. I didn't like this dress. It's not modern. So it seems to me it suits my granny.

— And what about colour?

I don't like such colour either. It's too dark:

2. Ведучи розмову з учнями про Велику Британію, я пропоную учням таку ситуацію: «Ваш однокласник приніс листа з Лондона. До листа додаються листівки а видами міста. Здивуйтеся. Виразіть захоплення. Поцікавтеся, від кого прийшов лист, про що він, якою мовою ведеться листування».

ПРАЗОК

— My friend! I've received the letter from London yesterday. Here are some cards with London's sights.

P2. Oh, where did it come from?

P3. What a beautiful building! It seems to me, I've seen it already.

P3. You are right. It's a famous Westminster Abbey. Am I right?

P1. Yes, you are quite right.

P4. What does your friend from London write you about?

P5. Does he right about other sights of London? Which of them?

P1. He wrote about the Tower and Tower Bridge, White Hall and many other sights.

P6. Does he write in Ukrainian or in English?

P1. He writes in English. He does know Ukrainian. Etc.

Існують різні форми реалізації цього прийому. У 5-х класах до нас на урок часто приходять казкові персонажі. Це можуть бути-

ляльки або картинки.

Teacher. Do you know the tale "Round Bun"? A have a picture illustrating this tale. How do you think, what Bun is doing now?

Учні ставлять питання:

P1. Is he speaking to hare?

T. No, she isn't.

P2. Is he running along the road?

T. No, he isn't.

P2. Is he singing his song to wolf?

T. No, he isn't.

P3. Is he sitting on the nose and singing his song?

T. Yes, he is.

Така гра допомагає учням засвоїти заперечні форми Present Tense, дієслівний час, яким вони повинні вільно користуватися під час спілкування.

Місце рольової гри в методиці викладання англійської мови

Основними умовами для продуктивного оволодіння іноземною мовою, як і рідною, є:

- включення учня в предметно-комунікативну діяльність;
- тісне спілкування;
- сукупність реалізації соціальних функцій.

Як організувати навчальний процес так, щоб забезпечити реалізацію цих умов?

Згідно сучасних методичних засад основний акцент у

викладанні іноземних мов має бути зроблений на особистісно-орієнтованому та комунікативному підходах. Термін "підхід" означає стратегію навчання.

Під особистісно-орієнтованим підходом мається на увазі навчання учнів іноземного мовлення у класі за єдиною програмою, але з урахуванням їх індивідуально-психологічних особливостей. Вчені визначають такі основні завдання та цілі особистісно-орієнтованого підходу:

- заповнення прогалин у вихідному рівні володіння учнем іншомовним мовленням і своєчасне усунення нового відставання, якщо таке з'являється;
- розвиток інтелектуального кругозору, психічних процесів і якостей особистості учня, які відіграють провідну роль у навчанні іншомовного мовлення;
- активізація та стимулювання навчальної та навчально-виховної діяльності учнів

тощо.

Перелічені цілі та завдання можуть бути реалізовані практично шляхом використання різних видів індивідуалізації.

Найвищий рівень інтересу та успішності при вивченні іноземної мови досягається при співвідношенні зовнішньої та внутрішньої мотивації як 70% до 30%, отже, мова іде про так звану мотивуючу індивідуалізацію. Вона передбачає врахування сталої системи мотивів оволодіння учнем іноземним мовленням та цілеспрямоване формування нових, складніших мотивів та поки що відсутніх у них видів мотивації.

Регулююча індивідуалізація спрямована на врахування вчителем реального рівня знань, умінь та навичок учнів на кожному етапі навчального процесу, тобто можливість спрощення і варіювання завдань для менш підготовлених учнів та ускладнення завдань для добре підготовлених і зацікавлених іноземною мовою учнів.

Формуюча індивідуалізація має за мету сприяти формуванню в учнів індивідуального стилю оволодіння іноземною мовленнєвою діяльністю з урахуванням та опорою на індивідуальні особливості нервової системи учня та стиль діяльності, який вже склався. Слід використовувати різні прийоми навчання відповідно до змісту різних індивідуалізацій.

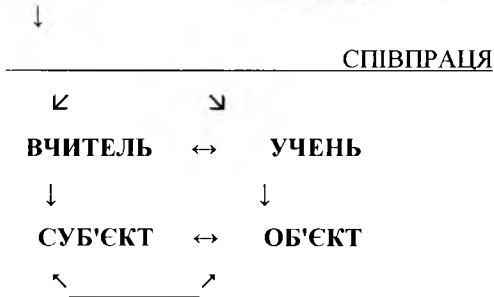
Зміни в освіті вимагають іншого підходу до особистісно-орієнтованого навчання. На перший план виходить синергетика (співпраця) у процесі навчання.

Ця модель навчання також відповідає основним вимогам рішень Колегії Міністерства освіти і науки України,

Концепції розвитку загальної середньої освіти та Програми для загальноосвітніх навч. закладів з англійської мови.

За визначенням Б.Житника можна скласти таку модель синергетичної (від грец. synergos - наука про співпрацю) освіти:

СИНЕРГЕТИЧНА МОДЕЛЬ ОСВІТИ

ПРОДУКТИВНО-ІНТЕРАКТИВНА ФОРМА НАВЧАННЯ

З наведеної схеми зрозуміло, що продуктивним буде лише таке навчання, яке здійснюватиметься у взаємодії та співпраці вчителя з учнем, що у деяких видах роботи можливо замінити співпрацею між учнями. Ця модель освіти спирається на такі основні ідеї та принципи, як:

- визнання першорядності процесу пізнання та доступності інформації, залучення учнів до пізнання;
- цінність співпраці, зокрема використання діалогів, полілогів, імпрровізацій та рольових ігор як основних форм роботи;
- визнання рівності пізнавальних та творчих можливостей усіх учнів, а також свідомої участі учнів у процесі навчання, довіри до пізнавальних можливостей усіх учнів та віри в їх творчі можливості;
- необхідність активної позиції учня в процесі навчання; учитель - лідер, а учень - працівник, який займає активну позицію.

Синергетична освіта як особистісно-орієнтована передбачає також використання таких загально-методичних принципів, як , зокрема, *принцип індивідуалізації навчання:*

- засвоєння знань в учнів повинно проходити в темпі їх здібностей і лише мінімум є загальнообов'язовим;
- здібні учні повинні отримувати максимальні можливості для розвитку їхніх можливостей;

та *принцип максимального наближення навчального матеріалу до реалій життя, близьких школярам:*

- це сприятиме розумінню важливості знань та розвитку необхідної усвідомленої вмотивованості.

Чимало стратегій та методів навчання сприяють втіленню та реалізації цих принципів на практиці, і серед них такі, як:

- дебати
- рольові ігри

як методи взаємодіючого (синергетичного) навчання

- дискусії
- рольові ігри
- ігри

як методи, що ґрунтуються на досвіді

Обидві групи методів містять рольові ігри, які мають певні переваги, такі як:

- стосуються виду діяльності, у якому учні отримують роль, яку вони повинні зіграти;

- використовуються, щоб дізнатися про процеси, які відбуваються в інших групах, або про почуття інших учасників гри;

- учитель лише дає учням завдання і пропонує зіграти ролі, як це зробити - обирають учні;

- учням дуже подобається можливість опинитися на місці когось іншого;

- створюється сприятлива нагода для обговорення.

Якість оволодіння учнем іншомовною діяльністю значною мірою зумовлена впливом окремих психологічних процесів. На сучасному етапі розвитку методики вчені вважають необхідним усвідомлене оволодіння іншомовними навичками та вміннями з опорою на мисленні процеси аналізу та синтезу. Набуті таким шляхом навички та вміння є більш гнучкими та сталими. Мислення учнів характеризується різними особливостями такими, як самостійність, глибина розуміння, швидкість. Мислення функціонує в єдності з мовленням. Наявність індивідуальних відмінностей мислення вимагає застосування різних прийомів навчання.

Важливу роль в оволодінні іноземною мовою відіграє також пам'ять.

Участь в комунікативній діяльності можлива лише у тому випадку, коли у довгочасній пам'яті (свідомості) людини міцно зберігаються мовні засоби. Існують різні типи пам'яті; одні учні краще запам'ятовують предмети (образна пам'ять), інші - слова (вербальна пам'ять). Існує також поділ пам'яті за джерелом

надходження інформації (слухова, дотикова, зорова, рухова і комбінована). У більшості людей наявні всі типи пам'яті, але рівень розвитку кожного з них неоднаковий. Рівень розвитку пам'яті по-різному впливає на певні види мовленнєвої діяльності. Розвинути пам'ять кожного типу допомагає зацікавленість учнів.

Оволодіння учнями іншомовною діяльністю значною мірою зумовлено і мотивацією, яка викликає і стимулює цілеспрямовану активність для досягнення мети. Психологи називають мотивацію "запусчним механізмом" діяльності, у тому числі й мовленнєвої.

Зіткнувшись з різноманітними труднощами на шляху до досягнення мети, мотивація у учнів може знижуватись, зникає активність, погіршується успішність. "Мотивація відноситься до суб'єктивних якостей учня і вона визначається його особистими спонуканнями, пристрастями і потребами. Тому вчитель може вплинути на неї лише опосередковано, створюючи умови, на основі яких виникає особиста зацікавленість у роботі."

Для того, щоб реалізувати взаємодію та співпрацю вчителя з учнем, а також розвиток інтересу учня до вивчення мови, важливо продумувати стимули для мовлення, заохочувати учнів до активних мовленнєвих дій у певній ситуації.

За наявності в учнів інтересу до мови, вивчена мова не забувається, навіть якщо знання цієї мови не буде використовуватись протягом тривалого часу. Одним з основних стимулів є гра.

Різна навчальна інформація сприймається по-різному.

70% інформації засвоюється під час навчальних дидактичних

ігор,

50% - у групових дискусіях - показує діаграма засвоєння навчальної інформації. У той час як інші стратегії та методи навчання не дають таких результатів засвоєння інформації, а отже і навчального матеріалу.

Наведені дані свідчать про необхідність індивідуалізації засобів та прийомів навчання. У навчальному процесі має враховуватись увесь комплекс психологічних особливостей учня.

Остання чверть XX та початок XXI століть орієнтовані також на комунікацію як мету навчання іноземних мов дітей та дорослих, тобто увага наголошується на комунікативному підході до вивчення іноземної мови.

Основою цього підходу є переорієнтація на комунікативну компетенцію як провідну, на спонтанність та природність комунікації з мовною правильністю які використовуються для певної мети. Визначальними принципами комунікативного підходу є:

- мовленнєва спрямованість навчального процесу, яка полягає

надходження інформації (слухова, дотикова, зорова, рухова і комбінована). У більшості людей наявні всі типи пам'яті, але рівень розвитку кожного з них неоднаковий. Рівень розвитку пам'яті по-різному впливає на певні види мовленнєвої діяльності. Розвинути пам'ять кожного типу допомагає зацікавленість учнів.

Оволодіння учнями іншомовною діяльністю значною мірою зумовлено і мотивацією, яка викликає і стимулює цілеспрямовану активність для досягнення мети. Психологи називають мотивацію "запуском механізму" діяльності, у тому числі й мовленнєвої.

Зіткнувшись з різноманітними труднощами на шляху до досягнення мети, мотивація у учнів може знижуватись, зникає активність, погіршується успішність. "Мотивація відноситься до суб'єктивних якостей учня і вона визначається його особистими спонуканнями, пристрастями і потребами. Тому вчитель може вплинути на неї лише опосередковано, створюючи умови, на основі яких виникає особиста зацікавленість у роботі."

Для того, щоб реалізувати взаємодію та співпрацю вчителя з учнем, а також розвиток інтересу учня до вивчення мови, важливо продумувати стимули для мовлення, заохочувати учнів до активних мовленнєвих дій у певній ситуації.

За наявності в учнів інтересу до мови, вивчена мова не забувається, навіть якщо знання цієї мови не буде використовуватись протягом тривалого часу. Одним з основних стимулів є гра.

Різна навчальна інформація сприймається по-різному.

70% інформації засвоюється під час навчальних дидактичних

ігор,

50% - у групових дискусіях - показує діаграма засвоєння навчальної інформації. У той час як інші стратегії та методи навчання не дають таких результатів засвоєння інформації, а отже і навчального матеріалу.

Наведені дані свідчать про необхідність індивідуалізації засобів та прийомів навчання. У навчальному процесі має враховуватись увесь комплекс психологічних особливостей учня.

Остання чверть XX та початок XXI століть орієнтовані також на комунікацію як мету навчання іноземних мов дітей та дорослих, тобто увага наголошується на комунікативному підході до вивчення іноземної мови.

Основою цього підходу є переорієнтація на комунікативну компетенцію як провідну, на спонтанність та природність комунікації з мовною правильністю які використовуються для певної мети. Визначальними принципами комунікативного підходу є:

- мовленнєва спрямованість навчального процесу, яка полягає

в тому, що шляхом до поставленої практичної мети є правильне користування іноземною мовою;

- індивідуалізація з точки зору особистісного її аспекту як головного засобу мотивації та активності учнів;
- функціональність, яка забезпечує відбір іншомовного матеріалу адекватного процесу комунікації;
- ситуативність, новизна, тощо.

Реалізації основних принципів сприяє атмосфера колективного спілкування в комунікативних ситуаціях. Ситуації стимулюють учнів до комунікативно-вмотивованого спілкування, а спілкування дає змогу учням свідомо засвоїти матеріал. Розвиток комунікативних здібностей можливий тільки через вирішення реальних завдань на уроці, що викличе в учнів задоволення та впевненість у собі, бажання говорити англійською мовою.

Комунікативний підхід передбачає як засвоєння правил, так і їх практичне використання, як свідоме, так і підсвідоме в мовленні. Реалізація комунікативного підходу в навчанні іноземної мови означає, що формування навичок та вмінь здійснюється завдяки мовленнєвої діяльності учня.

Оволодіння засобами спілкування та уміннями аудіювання, читання, говоріння і письма спрямоване на їх практичне використання, а отже і навчальна діяльність учнів організується для вирішення комунікативних завдань, максимально наближених до реального спілкування, тобто здійснюється в умовах, що моделюють спілкування. Процес навчання не може

повністю співпадати з процесом комунікації в реальному житті, тому що навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах здійснюється в рідномовному середовищі. Саме тому мова іде лише про максимальне зближення процесу навчання і реального спілкування.

Метою навчання іноземних мов є оволодіння учнями іноземною мовою як засобом спілкування. Спілкування - це більше, ніж просто передача інформації від мовця до слухача. Мовець є одночасно і суб'єктом, і об'єктом свого власного повідомлення... Спілкування - це обмін інформацією, який включає в себе також і передачу відношення до повідомлень як з точки зору мовця, так і з точки зору слухача.

Державним освітнім стандартом та Програмою з іноземних мов визначаються основні цілі навчання іноземної мови:

- практична мета передбачає оволодіння учнями умінь мовлення на рівні, достатньому для здійснення іншомовного спілкування;
- виховна мета реалізується через систему особистого ставлення до нової (іноземної) культури у процесі оволодіння нею;
- освітня мета реалізується у процесі навчання: оволодіння знаннями про іноземну культуру, історію, традиції; порівняння явищ іноземної мови, що вивчається, з рідною мовою; залучення до діалогу культур, тощо;
- розвиваюча мета реалізується через розвиток в учнів умінь переносу знань та навичок у нову ситуацію на основі

проблемно-пошукової діяльності, готовності до участі в іншомовному спілкуванні, умінь спонтанно і логічно висловлювати свою думку, тощо.

Отже учні повинні засвоїти програмний мовний матеріал для коректного вживання у відповідних мовленнєвих ситуаціях, уміти самостійно підбирати необхідні мовні та мовленнєві засоби адекватні наміру мовця та комунікативній ситуації. Іншими словами учні повинні оволодіти комунікативними навичками та вміннями їх використання у спілкуванні. Під час спілкування комуніканти виступають як носії певних соціальних стосунків, які виникають у тій чи іншій сфері діяльності і реалізуються у комунікативних ситуаціях. Формування комунікативних навичок та умінь можливе лише за умови створення типових ситуацій реального спілкування, які виникають у різних сферах життя і стосуються різних тем, у навчальному процесі.

Мовленнєва дія неможлива поза ситуацією спілкування, тому вчитель на уроці повинен створити певну ситуацію спілкування, або комунікативно-мовленнєву ситуацію. За визначенням В.Л. Скалкіна "комунікативно-мовленнєва ситуація - це динамічна система взаємодіючих факторів, які залучають людину до мовленнєвого спілкування і визначають її поведінку в межах одного акту спілкування." Комунікативна ситуація включає чотири чинники:

- обставини дійсності, в яких відбувається комунікація;
- стосунки між комунікантами;
- мовленнєві наміри;

- реалізація самого акту спілкування , який створює нові стимули до мовлення.

Одним із шляхів створення комунікативної ситуації є рольові ігри, які сприяють реалізації міжособистісного спілкування учнів на уроці. Рольова гра орієнтує учнів на планування особистої мовленнєвої поведінки і прогнозування поведінки співрозмовника. Рольова гра передбачає елемент перетворення учня у представника певної соціальної групи професії, тощо. Через це рольові ігри часто сприймаються учнями як реальна дійсність: учні дістають у них можливості для самовираження, яке здійснюється у рамках цих ролей. Кожен гравець виступає як частина соціального оточення інших і демонструє шаблон, в рамках якого він може спробувати свою власну чи групову поведінку. Кінцевою метою рольової гри є відпрацювання комунікативних навичок та умінь. Учасники рольової гри не тільки роблять повідомлення з певної теми, але й невимушено вступають у бесіду, намагаються підтримати її, цікавляться думкою інших, обговорюють різні точки зору, кожен прагне висловити свою думку, і таким чином розмова стає невимушеною, що власне і є реалізацією комунікативного підходу. Адже створена умовна ситуація, в якій "відбувається невимушене спілкування з обігруванням соціальних ролей", тобто моделюються реальні умови комунікації.

Гра допомагає зробити процес навчання цікавим, захоплюючим. Під час рольової гри діти виступають суб'єктами ігрового процесу, його активними творцями. У грі навіть

інтелектуально-пасивна дитина спроможна виконати таке завдання, яке їй важко дається у звичайному житті, тому що тут існує певна умовність і немає такої жорстокої смуги оцінювання, яку відчуває на собі школяр з перших же днів навчання, адже це гра. Відчуття рівності, атмосфера захопленості дають можливість учням подолати скутість, зняти мовний бар'єр, втому, знизити тривожність, напруження, негативне ставлення учнів до навчальної діяльності, тощо.

У відповідності із вищезгаданим рольову гру можна розглядати, як прийом та засіб особистісно-орієнтованого підходу. Адже умови і проведення гри надають можливості для здійснення індивідуалізації: підбору мовленнєвих партнерів і груп з урахуванням спільності їх інтересів, варіативних мовленнєвих завдань, підбору мовленнєвих партнерів з урахуванням їх стилю володіння іноземною мовою, розмежування режимів виконання та обсягу вправ для учнів з різним типом володіння мовленнєвою діяльністю, тощо.

Основні етапи підготовки до проведення рольових ігор. Класифікація рольових ігор.

Дитина грає завжди. Гра - це планомірна, розумна підкорена певним правилам система поведінки. У грі розвиваються творчі, розумові здібності дитини, в ній передбачається прийняття рішення: як вчинити, що зробити, як виграти... Навчальні ігри допомагають зробити процес навчання іноземній мові цікавим та

захоплюючим. Атмосфера захопленості, відчуття рівності дають можливість учням подолати скутість, зняти мовний бар'єр, втому, знизити тривожність, тощо. За допомогою гри добре відпрацьовується вимова, активізується лексичний та граматичний матеріал, розвиваються навички аудіювання, усного мовлення." Спілкування, яке є основною метою навчання іноземної мови, є ситуативним, адже воно завжди відбувається в певній ситуації. Рольова гра є чудовою основою для навчання спілкування, тому що в ній задаються умови та ролі, які моделюють реальні життєві ситуації.

Окрім того у грі виокремлюються реальні стосунки між учасниками, тобто, за висловом Л.Виготського, "гра - це арифметика соціальних відносин." Взявши на себе певну роль, учень, для досягнення ігрової мети повинен взаємодіяти з партнерами, співвідносити свої дії з діями інших учасників гри, вміти вислухати і зрозуміти іншого, висловлювати свою думку, враховувати побажання інших учасників гри... У процесі такої взаємодії відбувається обмін діяльністю - обмін знаннями, вміннями, які є необхідними для досягнення ігрової мети.

На думку вчених та педагогів можна виокремити такі основні переваги використання рольових ігор:

- учні повинні будуть використовувати мовний матеріал в ситуаціях, близьких до реального життя;
- такий вид ігор дозволяє оволодіти навчальним матеріалом та, закріплюючи його, усвідомлено засвоїти специфіку його використання у мовленні;

- рольові ігри розвивають та удосконалюють мовленнєво-розумову діяльність та створюють умови психологічної готовності до спілкування;
- у учнів з'являється бажання спілкуватись іноземною мовою і після уроків, тобто ігри стимулюють внутрішні мотиви до вивчення мови;
- рольові ігри максимально стимулюють активність учнів, що є необхідним для досягнення мети гри;
- у учнів є можливість використовувати мову самотійно, без прямого контролю з боку вчителя, та учні охоче концентруються на роботі, так як самі окреслюють свій внесок у роботу під час гри ;
- проведення ігор стимулює дисципліну учнів - жоден учень, якому цікаво те, що він робить, не буде порушувати поведінку.

Оскільки використання рольових ігор передбачає створення особливого навчального простору, в якому учень готується до вирішення важливих проблем та реальних ускладнень, "проживаючи" їх та способи їх вирішення, завдання вчителя полягає в тому, щоб, по-перше, створити життєво важливу ситуацію, по-друге, розподілити ролі і, по-третє, сформулювати пошукові завдання, що впливають із ситуації. Під час проведення рольової гри змінюється також і роль вчителя - якщо традиційно вчитель повинен контролювати мовленнєву діяльність учня, то в умовах гри контроль та керівництво з боку вчителя повинні бути припинені як тільки учень почав обігрувати

роль.

Спілкування під час рольової гри є ефективним та невимушеним, якщо у учнів є набір завершених фраз, які вони можуть використовувати у ситуаціях, вільно ними оперуючи.

При виборі завдань для рольової гри потрібно враховувати рівень знань учнів та потреби, інтереси та досвід учнів.

На уроках іноземної мови проводяться багато завдань, які пов'язані з рольовими іграми. Ігрові завдання, які не потребують створення мовної ситуації і в яких використовується переважно згадування; групові форми роботи, коли вчитель може втручатися та корегувати роботу учнів; опрацювання діалогів, коли учні (хором та окремо) тренуються у правильній, наближеній до носіїв мови, вимові; заповнення пропусків у діалогах за допомогою необхідної лексики (але при цьому відсутні ролі, які треба зіграти); вільне складання діалогів у групах у письмовій формі - всі ці види завдань можна розглядати, як підготовчу роботу до проведення рольових ігор.

Стронін М.Ф. пропонує таку класифікацію ігор у відповідності до мовних навичок, формуванню яких вони сприяють:

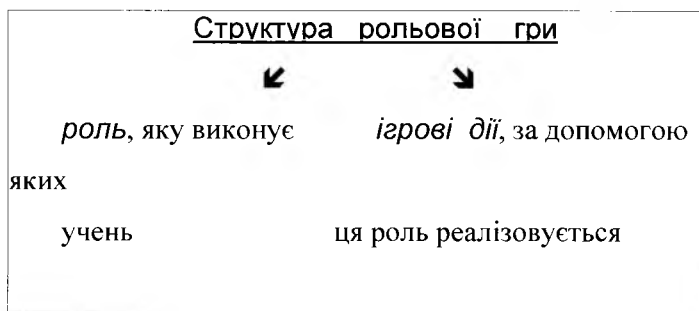
2. граматичні;
3. лексичні;
4. фонетичні;
5. орфографічні;
6. аудитивні;

7. мовні.

Як бачимо, рольові ігри можуть бути лише до лексичними, аудитивними та мовними, тому що саме вони мають можливості для тренування учнів у вживанні лексики в ситуаціях, близьких до реального життя, навчання розуміння учнями зміст висловлювань, розвитку слухової та мовної реакції, навчання учнів послідовно, логічно і творчо використовувати отримані мовні навички, виражати свої думки. Вони в свою чергу поділяються на певні групи за змістом. Мільруд Р.П. пропонує таку класифікацію рольових ігор:

- ігри побутового змісту;
- ігри казкового змісту;
- імітаційні рольові ігри;
- пізнавальні рольові ігри;
- рольові ігри ділового змісту;
- рольові ігри світоглядного змісту.

Рольову гру, згідно з її компонентами, доцільно зобразити у вигляді схеми, наведеної нижче.

Рольові ігри можуть ефективно використовуватись на різних

етапах навчання. Щодо віку учнів, доцільність використання різних типів рольових ігор прослідковується за таблицею:

Учні молодшого шкільного віку	Учні середнього Шкільного віку	Учні старшого шкільного віку
Рольові ігри казкового змісту		
Рольові ігри побутового змісту		
	Імітаційні рольові ігри пізнавального змісту	
	Імітаційні рольові ігри світоглядного змісту	
Рольові ігри побутово-соціального змісту (про етикет, культуру поведінки, тощо)		

Ролі, які виконують учні, також мають свою класифікацію. Про неї важливо пам'ятати тому, що рольові ігри є ефективними лише в умовах правильного відбору та розподілення ролей. Аріян М.А. пропонує враховувати такі групи ролей, як:

- соціальні (лікар, робітник), які мають виховуючий вплив;
- міжособистісні (друзі, однокласники, супротивники), які сприяють особистісній орієнтації спілкування;
- психологічні (позитивна особистість, нейтральна або

негативна особистість).

"Чим більше рольових позицій, тим ширше буде соціальний досвід учня у спілкуванні."

Існують певні аспекти рольової поведінки, які сприяють створенню моделей реальних життєвих ситуацій. В щоденному житті, в реальності, ми спілкуємось власною мовою, граємо багато ролей. В кожен момент ми поведимося по-різному. Поведінка учнів в рольовій грі дещо відрізняється від нашої поведінки рідномовному оточенні, але основні аспекти поведінки - ті ж самі. Зокрема, формальність - ми вживаємо більш-менш формальні мовні засоби, а іноді навіть термінологію, в залежності від того, з ким ми спілкуємось. Наступним аспектом можна виокремити функціональність - від того, які функції ми будемо виконувати також залежить вибір мовних засобів. Ще цілком зрозумілою є залежність вибору мовних засобів від нашого відношення до співбесідника. Крім того мову для спілкування потрібно правильно підбирати і правильно вживати, щоб дати співбесідникові можливість зрозуміти наше відношення (гнів, радість, сум, тощо). Слід також враховувати різниці у культурі поведінки, тому що багато студентів будуть спілкуватися безпосередньо і дуже важливо знати відповідну до слів міміку та жести. У рольовій грі важливим аспектом поведінки є негайна усна відповідь. Учень-слухач повинен зрозуміти ситуацію, показати розуміння почутого, вчасно відповісти, помітити реакцію співбесідника - можливо треба перефразувати чи пояснити свою відповідь,

подати сигнал - чи бажає він продовжити розмову, чи ні.

На думку К.Лівінгстоуна, перед проведенням рольової гри вчитель повинен враховувати:

- мовленнєву підготовку учнів - крім формальної мовленнєвої практики робота вчителя повинна бути спрямована на використання учнями мовленнєвих засобів у різних типах мовленнєвої діяльності, у різних ситуаціях та умовах;

- культурний та ситуаційний фактори - англійський спосіб дій слід практикувати у ситуаціях, поки він не перетвориться на автоматичну поведінку учня;

- фактичну підготовку - учні повинні знати конкретні умови, перш ніж впевнено зіграти роль;

- потреби, інтереси та досвід учнів.

Вчитель повинен переконатися, що учні можуть вільно оперувати необхідними для ситуації вербальними та невербальними мовними засобами і це оперування не викликає у них суттєвих труднощів.

Рольова гра - це діяльність, яка надає учневі можливість практичного застосування мовних засобів, аспектів рольової поведінки. Отже знання мовних засобів та уміння і навички оперування ними мають бути вже засвоєні до моменту проведення рольової гри. Іншими словами, рольова гра буде несефективною, якщо учні не будуть попередньо підготовлені.

Підготовка учнів, яку заздалегідь повинен провести вчитель, має декілька етапів:

I етап - традиційна мовна практика - вправи, направлені на засвоєння граматичних структур та лексики. На цьому етапі доцільно використовувати такі види вправ, як:

- виправлення граматично та лексично неправильних речень.
- заповнення пропусків
- вибір правильних відповідей

II етап - складання діалогів, застосовуючи такі види вправ, як:

- побудова діалогів, заповнюючи пропуски, коли ситуація чітко окреслена
- складання діалогу усім класом - за зразком

III етап - робота з діалогами, які складають у парах або у групах на основі засвоєного мовного матеріалу.

IV етап - вправляння у техніці розмов, зокрема, використання службових фраз, таких як: "I see...", "You know...", впізнавання та практикування діалогів від носіїв мови.

V етап - використовується техніка заміни невідомих слів синонімами, для чого доцільно застосовувати вправи на пояснення слів іноземною мовою, наприклад: "few" - 'not many', "cause" - 'reason'.

VI етап підготовки до проведення рольової гри - робота в групах, типи якої потрібно варіювати, а завдання доцільніше пояснювати на початку, щоб подальша робота проходила з мінімальним втручанням вчителя.

Вчені зазначають також певні недоліки у використанні рольових ігор у навчальному процесі. Серед них, зокрема,

недоліки організаційного плану - класна кімната невеликого розміру, тобто - брак вільного простору, потрібного для деяких рольових ігор; нестача часу, який потрібен для ефективності гри.

Надаючи учням свободу в рамках класного приміщення у використанні та експериментуванні з мовленнєвими засобами, ми можемо з'ясувати, що вони вивчили і наскільки вони розуміють доцільність використання цих засобів. Будь-яка помилка може бути проаналізована і використана вчителем як основа для подальших, більш поглиблених вправ.

Використання рольових ігор у підручниках .

Підручник містить багато цікавого матеріалу, він змістовний та яскравий. Сам по собі English побудований у формі окремих проєктів на різні теми, які були ніби-то створені учнями. t English охоплює такі лексичні теми, як: " Мій світ (захоплення, навчання, друзі)", "Наше місто", "Зовнішність", "Тварини", "У лікаря", "Їжа", "Лондон".

Прослідкуємо можливості та доцільність використання рольових ігор як елементів комунікативного та особистісно-орієнтованого підходу у цьому підручнику на прикладах деяких рольових ігор. Для цього візьмемо тему "Про себе" з першої частини підручника і розглянемо спочатку поетапний шлях до рольової гри. На перших уроках іде робота над засвоєнням лексичних одиниць та граматичних структур, з якими вони вживаються. Для чого використовуємо вправи на виправлення речень, обігрування діалогів з підручника, побудову заперечних та

питальних речень (граматичні теми - дієслово to be у різних часових формах, минулий неозначений час), наприклад,

Listen, ask about last week.

Example

- Tony isn't ill this week.
- Was he ill last week?*
- Ben and Mandy aren't at school this week.
- Were they at school last week?*

Jane isn't at home this week. Mr. Hill isn't at work this week.
Cheryl isn't ill this week.

Listen, ask how

Example

- Millie broke her leg.
- How did she break it?*

Tony cut his finger. Mut broke his leg. Jane burnt her hand.

Пізніше використовуємо вправи на підстановку пропущених слів до діалогів між вчителем та учнем, який пропустив заняття:

Where ____ you last week, Tony?

I ____ ill.

Oh? What ____ the matter?

I ____ flu.

_____ you all right now?

Yes, thank you.

На наступному етапі учні складають власні діалоги за поданими листами про пропущені уроки та обігрують їх.

2 Green Street

London SE10

3rd June

Dear Miss Brown,

*Ken wasn't at school yesterday,
because*

*he was at the dentist's. He had a
toothache.*

Yours sincerely,

B. Jones

Після усіх цих підготовчих ступенів використовуємо рольову гру. Ролі розподіляємо таким чином: учень А- вчитель, класний керівник; учень В- учень цього вчителя, який певний період часу не був у школі. Дія відбувається у школі. Учням з високим рівнем мовленнєвих умінь та навичок роздаємо завдання типу:

Учень А.

Учень В.

Учням з низьким рівнем розвитку мовленнєвих умінь та навичок роздаємо завдання іншого зразка:

Учень А.

Учень В.

Групи учнів, а точніше пари, підбираємо, враховуючи рівень учнів. У кожній парі повинен бути один слабший учень і один сильніший, таким чином буде здійснюватись взаємодопомога учнів один одному і вони не відчуватимуть незручностей, так як їхній

рівень не називається всьому класові і учні працюють на рівних серед однокласників. Основними завданнями цієї рольової гри є:

- тренувати учнів у вживанні лексики за темою у ситуації, наближеній до реальності;

- активізація мисленнєвої та мовленнєвої діяльності учнів;

- розвиток мовної реакції учнів, стимулювання їх до говоріння.

У ході спостережень за учнями під час проведення цієї гри було помічено, що учні активно включилися у спілкування та обігрування ролей, ними було використано максимальну кількість мовленнєвих засобів та лексичних одиниць, засвоєних на попередніх заняттях за темою.

Прослідкуємо ще одну рольову гру . Робота ведеться над засвоєнням мовленнєвого матеріалу, для чого використовуються вправи на аудіювання діалогу, його обговорення, обігрування. На наступному етапі проводиться колективне складання власних подібних діалогів за зразком та їх обігрування. І лише після того проводимо рольову гру.

Для цього визначаємо такі ролі для учнів :

Учень А.

Учень В.

Під час проведення цієї гри з учнями було помічено, що учні захоплено працюють з цим завданням, використовують усі , засвоєні ними раніше , мовні зразки , лексичні одиниці та граматичні структури. Зникла зніяковілість деяких учнів, страх зробити помилки чи вимовити неправильно слово. Навіть учні з

низьким рівнем знань небоязко грали ролі на одному рівневі з учнями з достатнім та високим рівнем знань.

Різнорівневі завдання для учнів в іграх і є реалізацією особистісно-орієнтованого підходу, адже здійснюється заповнення прогалин у вихідному рівні володіння учнем іншомовним мовленням, активізація та стимулювання навчальної та навчально-виховної діяльності учнів, розвиток впевненості у власних силах у учнів та з'являється відчуття духу змагання, що сприяє пізнавальній мотивації. Ці ігри є елементом комунікативного підходу, тому що у них реалізувалися такі завдання: мовленнєва спрямованість навчального процесу, яка полягає в тому, що шляхом до поставленої практичної мети є правильне користування іноземною мовою, а всі мовні зразки, які засвоювалися на попередніх етапах, використовувалися у цій грі;

індивідуалізація з точки зору особистісного її аспекту (різнорівневі завдання); та ситуативність через моделювання життєвих ситуацій.

Урок за темою "LONDON" у 6 класі

Цілі: автоматизувати навички монологічного та діалогічного мовлення за темою уроку; розвивати навички аудіювання, колективної роботи, логічного мислення учнів; розвивати навички читання тексту, мовленнєву здогадку та мовну реакцію; розширювати кругозір учнів; прищепити інтерес до вивчення іс-

торії та культури Великобританії.

Тип уроку: комбінований.

Обладнання: зображення визначних місць Лондона, роздавальний матеріал, тестові завдання; картки з текстами; карта-план Лондону.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент. Мовленнєва розминка

1. T. Hello, ladies and gentlemen! Why are you here in London?

CL. We are here for a video conference.

T. Okay. So, welcome to London, the greatest British city. The motto of our today's discussion is "The man who is tired of London is tired of life".

So, London is the place to be, with so many different things to do and places to visit.

T. I see you are from different countries. You have a chance to get closer. Work in groups of 3.

Учні працюють, складають діалоги-знайомства.

II. Основна частина уроку

1. Перевірка знання фактичного матеріалу за темою

«Лондон»

T. Well, you are from different countries. I'm sure you have some knowledge about London from newspapers, magazines, TV, don't you?

CL. Yes, of course.

T. What do you know about London? *(Учні по черзі висловлюють твердження про Лондон.)*

e.g. It is one of the largest cities in the world.

There are 4 parts in London: the East End, the West End, the City and Westminster.

The City is a business and commercial centre of London.

There is a famous zoo in London. There are many sightseeings here.

The Queen lives in Buckingham Palace.

There are many banks and offices in the City.

It is an ancient city.

The population of London is 8 million people.

Rich people live in the West End.

Trafalgar Square is the very centre of London.

There are many tourists in London.

London's an industrial centre of Britain.

Downing Street is the residence of Prime Minister.

There are many parks in London.

St. Paul's Cathedral is a very beautiful church.

2. Активізація лексичного матеріалу з теми. Активізація навичок діалогічного та монологічного

МОВЛЕННЯ

\

T. Let's play a game "Guess where you are". On my cards you can see the places London is famous for. Unscramble!

MAGHKINBUS CEPAL (Buckingham Palace)

SESUOH FO LIRAPAMTNE (Houses of Parliament)

VCENTO AREDNQ (Covent Garden) WOTER RBIDEG
(Tower Bridge)

LANIONAT LLAGRYA (National Gallery)

GAREALART REGSUA (*Trafalgar \ Square*)

DNOLON OOZ (*London Zoo*)

3. Монологічне і діалогічне мовлення з теми

T. Are you tired of London? CL. No.

T. Neither am I. What were you impressed by in London? Let's share your opinions. Please, split into groups of 5 and discuss it. (*Вони працюють в групах по п'ять чоловік.*)

P1. What a magnificent building is the Buckingham Palace. I saw changing of the guard at 11 am yesterday. I enjoyed it very much.

P2.1 took a boat trip on the Thames to Hampton Court, where Henry VIII lived with 5 or 6 wives. In the gardens of the palace there is a beautiful maze which is easy to get into but not so easy to get out of.

P3. Well, I was at the Piccadilly Circus, the centre of London. There are many shops, cafes, pubs, restaurants and one of the famous and rich hotel "Ritz".

P4. London is a city for tourists. I saw many people of different nationalities. The prices for tourists are very expensive.

P5.1 visited Science Museum, because I liked machines very much. Next door I found the National History Museum with Excellent dinosaur exhibitions.

P6, The British Museum is one of the world's greatest art museums with its excellent collections from ancient Egypt, Greece and Rome.

P7. Englishmen like flowers very much. I enjoyed green hedges.

P8. They are real football fans.

P9.1 saw the Houses of Parliament and Big Ben. By the way, the bell weights 13 tons. The architect was very tall and his friends called

him Big Ben.

P10. Englishmen are lazy in studying foreign languages. They speak only English.

P11. They are lazy in cooking at home. They spend money on pubs and restaurants. I noticed that they like drinking beer.

P12. Englishmen adore the Queen with all her family. They celebrate dates of birthdays and death of all the queen's family.

P13. Queen Elizabeth II adores orange colour. Everything in London is orange when the queen has her birthday. The shops are decorated in orange. People are wearing orange clothes. It's very bright. All is in orange colour. This way they show their feelings about the Queen.

P14. I visited the exhibition of wax models of famous writers, film stars, singers, sportsmen of yesterday and today. It was Madam Tussaud's Museum.

4. Підбиття підсумків дискусії

T. Okay, I'm so grateful to you for your ideas.

To sum it up, let's do a quiz. Match a picture with a sight. (*PICS*)

- The National Gallery
- The Tower of London
- Westminster Abbey Changing the Guard Covent Garden
- St. James's Park
- The Houses of Parliament
- St. Paul's Cathedral
- Trafalgar Square Piccadilly Circus

5. Мозковий штурм

T. Well, pull yourselves together. You are going to work alone, close your eyes and think of the five words, nouns or adjectives, associated with Trafalgar Square. Brainstorming for the word.

Звучить тиха музика, учні виконують завдання.

Wonderful

Interesting

Lions

Trafalgar Square

15 minutes walk to Big Ben

Pigeons

Art Gallery

fountains

T. But there are some advantages and disadvantages in each city. What annoys you in London? Let's discuss it in groups of 5.

It is impossible to park a car. Very expensive underground. Women smoke a lot.

Policemen. They try to check every area in London.

Rain. It has been raining for 4 days.

Rainy and foggy weather.

Disgusting Coffee.

Tea with milk.

Very expensive cosmetics.

6. Аудіювання за темою

T. Paola is an Italian student of English at school in London. Listen to her letter to David, her pen-friend. She mentioned some facts about London in her letter. Tick (v) the facts she mentioned.

Учні слухають текст та виконують завдання на картках.

Dear David

How are you? I am fine. I am in London, at the international School of English. I am in class 3 with eight other students. They are all from different countries — Spain, France, Japan, Argentina, Switzerland and Thailand. Our teacher's name is Peter Briscall. He's very nice. He's funny and he's a very good teacher. I'm with an English family, the Browns.

The Browns have three children. Thomas is fourteen, Catherina is twelve and Andry is seven. They are all very friendly, but it isn't easy to understand them!

London is very big and very interesting. The weather is good — cold but sunny and the parks are beautiful! Hyde Park,

Green Park and St. James's Park are all in the centre! It isn't easy to use the underground but I understand it now. It's very expensive.

English food is ok but the coffee is horrible

Write to me soon *Love, Paola*

Post-Listening task

Are the statements true or false?

- 1) Paola is happy in London.
- 2) It's a very big class.
- 3) The students in her class are all from Europe.
- 4) Mr. and Mrs. Brown have two sons and a daughter.
- 5) The underground is cheap.
- 6) English coffee is bad.
- 7) English food is Ok.

T. Well, pull yourselves together. You are going to work alone, close your eyes and think of the five words, nouns or adjectives, associated with Trafalgar Square. Brainstorming for the word.

Звучить тиха музика, учні виконують завдання.

Wonderful

Interesting

Lions

Trafalgar Square

15 minutes walk to Big Ben

Pigeons

Art Gallery

fountains

T. But there are some advantages and disadvantages in each city. What annoys you in London? Let's discuss it in groups of 5.

It is impossible to park a car. Very expensive underground. Women smoke a lot.

Policemen. They try to check every area in London.

Rain. It has been raining for 4 days.

Rainy and foggy weather.

Disgusting Coffee.

Tea with milk.

Very expensive cosmetics.

6. Аудіювання за темою

T. Paola is an Italian student of English at school in London. Listen to her letter to David, her pen-friend. She mentioned some facts about London in her letter. Tick (v) the facts she mentioned.

Учні слухають текст та виконують завдання на картках.

Dear David

How are you? I am fine. I am in London, at the international School of English. I am in class 3 with eight other students. They are all from different countries — Spain, France, Japan, Argentina, Switzerland and Thailand. Our teacher's name is Peter Briscall. He's very nice. He's funny and he's a very good teacher. I'm with an English family, the Browns.

The Browns have three children. Thomas is fourteen, Catherina is twelve and Andry is seven. They are all very friendly, but it isn't easy to understand them!

London is very big and very interesting. The weather is good — cold but sunny and the parks are beautiful! Hyde Park,

Green Park and St. James's Park are all in the centre! It isn't easy to use the underground but I understand it now. It's very expensive.

English food is ok but the coffee is horrible

Write to me soon *Love, Paola*

Post-Listening task

Are the statements true or false?

- 1) Paola is happy in London.
- 2) It's a very big class.
- 3) The students in her class are all from Europe.
- 4) Mr. and Mrs. Brown have two sons and a daughter.
- 5) The underground is cheap.
- 6) English coffee is bad.
- 7) English food is Ok.

7. Колективна робота у формі змагання-гри між групами

T. Let's have a quiz. Here you can see capital letters..

Your task is here: create words or word-combinations concerning London. I wonder which team will do it quicker.

London zoo Oxford street Nelson Column Double-deckers Orange colour National Gallery

8. Перегляд кінофільму

T. We are going to watch a video. After watching, answer the following questions. What famous places did you watch?

9. Розвиток навичок письма за темою

T. We are going to write a letter to the Queen.

Let's begin with:

We are leaving London...

III. Підсумки уроку. Домашнє завдання

T. Suppose that you work at a travelling advertising agency. You've received a task to prepare an advertisement for the international TV.

You have to convince the tourists. London is worth seeing, using expressions. *(Вирази записані на дошці або роздаються учням на картках.)*

Don't waste time and visit...

If you want to entertain yourself
visit...

If you want to rest visit...

If you are interested in History you
can visit...

If you want to go shopping would

you like to visit...

Тема: Ми зустрічаємо гостей у ресторані.

Тип уроку: застосування знань та навичок.

Цілі уроку: активізувати використання вивченої спеціальної професійної лексики; відпрацювати вміння застосовувати необхідні граматичні форми; розвивати комунікативні вміння, творчу уяву, логічне мислення; розвивати навички самостійної роботи та роботи у парах; виховувати ініціативність, підприємливість, активну життєву позицію.

Плановий результат: учні застосовують отримані знання у виробничій діяльності та на практиці.

Час роботи: 45 хвилин.

Форма організації навчальної діяльності: групова.

Методи та прийоми навчання: бесіда дискусійного характеру, індивідуальна та хорова робота, рольова гра.

Дидактичне і матеріально-технічне забезпечення: таблиці та картки із завданнями, маркери, оцінювальні кольорові картки, зразки меню, віршовані тексти, аудіозапис, музичний інструмент, прислів'я.

Оцінювання: викладач оцінює роботу учнів за кількістю карток певного кольору. Підсумкова оцінка кожного учня визначається як сума оцінок за кожне завдання.

План уроку

I. Організаційна частина

II. Перевірка домашнього завдання

Інтонаційне читання вірша Переклад вірша

III. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми й мети

IV. Творча робота учнів Імітаційний тренінг

- Асоціативне мислення Мовний етикет офіціанта

V. Виконання пісні «Продукти харчування»

VI. Узагальнення і систематизація знань

- Аудіювання за звукозаписом Робота зі словником Вивчення лексичних одиниць

VII. Самостійна робота учнів Робота з таблицями Резюме фраз

- Робота в майстерні

VIII. Рольовагра-імітація «Уресторані»

IX. Робота з розширення лексичного запасу. Прислів'я з розділу «Здорове харчування»

X. Закріплення вивченого на уроці

XI. Підбиття підсумків уроку. Оцінювання. Домашнє завдання

ХІД УРОКУ

I. Let's greet each other altogether with the greeting words.

Good morning, good morning And how do you do? Good morning, good morning I'm fine. How are you? We are fine. Thank you!

Ми почали урок зі слів привітання, де прозвучала запитальна форма, яку потрібно вимовляти з відповідною інтонацією.

Інтонація дуже важлива для роботи офіціанта.

II. You had to make the translation of the poem "Language and

profession" for the homework." You had also to read it correctly and with the proper intonation.

Hobby is a favourite occupation When you are free The best of all is service for me Waiter is so important in our days It is the actual even in the USA.

I study to cook many hours a day In order to work in the USA So English is so important in our days Because it's the official language of the USA.

III. Отже, сьогодні тема нашого уроку — «Ми зустрічаємо гостей». Ми поєднаємо її з темою минулого уроку на закріплення «У ресторані». Працювати ми будемо у різній формі: самостійно, у парах, разом та біля дошки. Робота на уроці буде оцінюватися за кількістю отриманих карток залежно від їх кольору. Середній бал за кожную картку: синю — 3 бали;

зелену — 5 балів;

• жовту — 8 балів;

• червону — 10—11 балів.

IV. Отже, ми кухарі або офіціанти в ресторані. Ми очікуємо делегацію гостей. Для того щоб ресторан тримав марку, нам потрібно...

1. Учні пропонують версії, своє бачення еталону ресторану: смачні страви;

різноманітні рецепти світової кухні;

найкращий сервіс; комфорт та затишок; увага та посмішка офіціанта.

So, make the table in your notebooks and write down those phrases,

which we put in it.

2. Отже, напевне, найважливіший аспект для процвітання ресторану — це обслуговуючий персонал. Які асоціації виникають у вас, коли ви чуєте назву професії «офіціант»? Якими якостями повинен бути наділений справжній офіціант? *(Учні називають риси характеру, якості й добирають до українських англійські еквіваленти. Вчитель заносить це до таблиці на дошці.)*

- турботливий активність сповнений нових ідей
- толерантний і терпеливий енергійний
- уважний
- досвідчений professionalism
- friendness

What can you say else?

- good-looking
- knowing foreign language (one or some)
- apologetical
 - having knowledges of accountant, prices
- smile

3. Дуже важливим нюансом для підтримки марки закладу і постійних клієнтів є зустріч і комплімент. Які з них ви можете назвати?

Учні інтонаційно виразно називають варіанти компліментів.

- You look wonderful today.
- You look great.

Your new suit (dress) is so smart. It's a great pleasure to see you

here again.

- We are glad to greet you.
- Welcome, please.
- Did you have a nice trip? How are things?
- Allow me to greet you on behalf of our manager.
- What a pleasant surprise!

We invite you to visit us again.

V. Now we shall have a small relaxation.

Для того щоб увійти поступово в іншомовну атмосферу,
давайте заспіваємо нашу пісеньку "Our food".

If all the world was apple-pie And all the seas were ink And all the
trees were bread & cheese What should we had to drink?

I like some milk, I like some cheese, I like the ice-cream, ice-cream,
please, I want to eat the tasty food It's very healthy, very good.

VI. Ось ми і підійшли до теми, пов'язаної з роботою кухаря,—
продукти та здорова смачна їжа для наших гостей, для наших
клієнтів.

1. Let's listen to the tape (аудіюван-ня).

Учні слухають касету, де звучать назви продуктів, і
повторюють за голосом з аудіокасети слова для заучування
правильної вимови.

2. Put the words — characteristic of food into your dictionary.

Учні записують описові -слова-ха-рактеристики смаку та
якостей у словники з таблиці:

tasty, niCe, tender, useful, healthy, delicious, salty, sweet, bitter,
spicy, acid, ! underdone, overdone.

3. Look at the table on the blackboard and name the pictures of products.

Учні називають англійською страви і продукти, що на таблиці, а вчитель надписує їх над тим чи іншим малюнком.

VII. We shall continue the work in your own.

Зараз ми будемо працювати над виконанням самостійних завдань.

1. Робота біля дошки з таблицею "Make phrases" — «Утвори фразу»

clean buy table food

wash sell dish pizza

boil count soup money

fry taste potatoe meat

check go bill market

have make dinner cake

2. Дидактична гра «Що тут зайве?» — "Odd one out"

water dinner to lay

juice breakfast to put

tea watch to fry

whisky lunch to sleep

coffee supper to cool

fresh -cherry spoon

tasty melon fork

funny orange apple

salty cabbage napkin

sweet fish plate

3. Робота у парах за роздавальними картками з фразами для утворення діалогу "Make the dialogue" — «Склади діалог».

4. Завдання монологічне «Напиши рецепт» — "Write a recipe".

VIII. Розігрування-імітація «У ресторані», яка проходить у діалогічній формі.

Клієнти приходять у ресторан, де отримують меню та роблять замовлення.

Waiter. Hello, nice to see you. How are you?

Boy. Well, thank you.

Girl. I think, not too good. It, is so cold today.

Waiter. I think you will enjoy our food today. „

Boy. Oh, that's very kind of you.

Girl. Can you give me the menu to | look in?

Waiter. Yes, please. You can order everything you like. We shall be glad to serve you.

Boy. I would like to have the salad...

Girl. I'd like to eat fruits and cake with tea.

Waiter. Do you like strong tea or weak tea?

Girl. Strong, please, with lemon.

Boy. And I want to drink a little wine, red, please.

Waiter. Yes, I'll be in some minutes.

Boy. Write out the bill, and we shall pay at once.

IX. Look at the blackboard, please, there are some proverbs. Let's translate them altogether into Ukrainian and then we shall put them into your note books.

Учні читають і перекладають приказки та прислів'я

3. Look at the table on the blackboard and name the pictures of products.

Учні називають англійською страви і продукти, що на таблиці, а вчитель надписує їх над тим чи іншим малюнком.

VII. We shall continue the work in your own.

Зараз ми будемо працювати над виконанням самостійних завдань.

1. Робота біля дошки з таблицею "Make phrases" — «Утвори фразу»

clean buy table food

wash sell dish pizza

boil count soup money

fry taste potatoe meat

check go bill market

have make dinner cake

2. Дидактична гра «Що тут зайве?» — "Odd one out"

water dinner to lay

juice breakfast to put

tea watch to fry

whisky lunch to sleep

coffee supper to cool

fresh -cherry spoon

tasty melon fork

funny orange apple

salty cabbage napkin

sweet fish plate

3. Робота у парах за роздавальними картками з фразами для утворення діалогу "Make the dialogue" — «Склади діалог».

4. Завдання монологічне «Напиши рецепт» — "Write a recipe".

VIII. Розігрування-імітація «У ресторані», яка проходить у діалогічній формі.

Клієнти приходять у ресторан, де отримують меню та роблять замовлення.

Waiter. Hello, nice to see you. How are you?

Boy. Well, thank you.

Girl. I think, not too good. It, is so cold today.

Waiter. I think you will enjoy our food today. ,,

Boy. Oh, that's very kind of you.

Girl. Can you give me the menu to | look in?

Waiter. Yes, please. You can order everything you like. We shall be glad to serve you.

Boy. I would like to have the salad...

Girl. I'd like to eat fruits and cake with tea.

Waiter. Do you like strong tea or weak tea?

Girl. Strong, please, with lemon.

Boy. And I want to drink a little wine, red, please.

Waiter. Yes, I'll be in some minutes.

Boy. Write out the bill, and we shall pay at once.

IX. Look at the blackboard, please, there are some proverbs. Let's translate them altogether into Ukrainian and then we shall put them into your note books.

Учні читають і перекладають приказки та прислів'я

українською мовою, занотовують у зошит.

Proverbs and equivalents

- The way to a man's heart is through his stomach.

To lengthen your life, lessen your meal.

- An apple a day keeps the doctor away.

- Tastes differ.

Appetite comes with eating.

X. Закріплення вивченого на уроці

XI. Підбиття підсумку уроку

Учитель робить загальний висновок із вивченого матеріалу, перевіряє, скільки кольорових карток отримали учні, і повідомляє про те, що на другому уроці вони можуть отримати додаткові бали й кінцеву оцінку.

XII. For the homework: to write a letter to a friend about healthy food and secrets of long life from your point of view.

План-конспект уроку на тему : "Sports Competitions".

Цілі: проконтролювати ступінь засвоєння знань, сформованості навчальних умінь та навичок учнів з теми «Спорт»; узагальнити граматичний матеріал (утворення і вживання вищого й найвищого ступенів порівняння прикметників); розвивати навички розуміння прочитаного, навички діалогічного та монологічного мовлення, вміння учнів працювати над проектними роботами; сприяти розвитку логічного мислення учнів; виховувати пізнавальний

інтерес до вивчення англійської мови, старанність і повагу один до одного; розширювати кругозір учнів.

Тип уроку: урок-змагання.

Обладнання: плакати з прислів'ями та висловками; картинки з видами спорту; Дидактичний матеріал; магнітофон, аудіокасети; результати проектної діяльності: стіннівки, фо-тореферати.

ХІД УРОКУ

I. Підготовка до сприйняття іноземного мовлення

1. Привітання. Повідомлення теми й цілей уроку

T. Good morning, boys and girls! I am very glad to see you. Sit down, please. Tell me, please, what day is it today? And what is the date? Right, today is Friday, the 17th of March. You know that today we'll have the competitions between two teams. You have just studied the topic "SPORT", and now we are ready for the game. Let's start.

2. Уведення в іншомовну атмосферу

1) T. On the walls of our classroom there are some proverbs and sayings. Can you read and translate them?

P1. A sound mind in a sound body. — У здоровому тілі — здоровий дух.

P2. Citius! Altius! Fortius! or Quicker! Higher! Stronger! — Швидше! Вище! Сильніше!

P3. No pain, no gain! — Хто не працює, той не їсть.

P4. Fortune favours the brave. — Де відвага, там і перемога.

P5. It is above all to take part in, not to win. — Головне — участь, а не перемога.

P6. If at first you don't succeed, try again. — Вперше не вдалося

— спробуй ще раз.

2) T. Well, we've got two teams. Tell me, what are the names of your teams? And what are the mottoes of your teams? Who are the leaders of your teams? What is your name? And yours? Come here, shake your hands. I see, you've prepared fine badges. Could you bring them to our referees? Thank you. Take your seats.

II. Основна частина уроку

1. Morning exercises (проведення зарядки)

T. Well, the first task is to do morning exercises. The leader must go to the board and do M.E. with the entire group. Who can start? Please, do. The highest mark for this competition is three.

P1

Stand up, stand still. Hands on your hips! Hands on your knees! Clap them behind you. If you please! Touch your shoulders! Touch your nose! Touch your ears! Touch your toes!

Hands up! Hands down! Hands on hips and sit down,

P2

. Stand up, stand still! Make a chain. Let's play sport! Let's have fun! We can jump! We can run! We like football! We can swim! Let's play team games! Let us win!

2. Reading test (робота з текстом)

T. Now I need one pupil from each team. Take the cards and listen to me attentively. You must read the text and statements. If you agree with them write "True", if not - "False". Is it clear? Get down to work.

Text. A Letter About Sports in England

37. High Street, London, S. E. 9 June 4th 2002

Dear Lena,

I greatly enjoyed your letter in which you told me about sports in your town. I'll try to tell you now about the games we play in England.

First of all, I must tell you that football is played in England in winter, and not in summer. Football is the most popular game in England, because England is the home of football. Schools and towns have football teams, and of

course the English team is well known in the world.

We do not play ice hockey much in England, because the winter is not very cold. But we play field hockey. There are men's teams and women's, and many schools have teams too.

Other games which we play in England are tennis, basket-ball and volleyball. We have gymnastics every week in our school gymnasium. We run and jump and play basketball, volleyball and other games. In summer we have gymnastics in the playground.

Well, I end my letter for today.

I wish you all the best and hope to receive another letter from you soon.

Your friend, Mary Smith.

True or False

1. This letter is about sports in Ukraine.
2. Football is played in England in winter.
3. England is the home of football.
4. English team is not well known in the world.
5. The winter is very cold in England. 6 English people play field

hockey.

7. Mary has gymnastics every week in her school gymnasium.

8. In summer they do not have gymnastics.

9. Mary lives in London in Low Street.

10. This letter is from England.

3. "Missing letters"

(вставити пропущену літеру)

T. The following task is to write the missing letters. I need two players. Go to the board, take the piece of chalk and get down to work.

№1	№2
1 . wi ____ ing	1 . h _key
2 oxrng	2.ju _ping
3 _hle _ics	3. sk t ng
4 nnis	4. wr stl ng
5 IJley-bJl	5.ba ket-b
	11

4. Puzzle-words (побудувати слово)

T. The other two pupils have to make up the words using the letters.

You'll have one point for each right word.

№1	№2
1. I ngSK	1. nasgymtics

2. m i g r u	2. a i t r n e r
3. n g l e c n	3. s s e c h
4. o i l b a f t	4. c k c r i e
	t
5. y p l e r	5.
	manorspts

5. "Step by step" (рухлива лексична гра)

T. While they are working let's do the next task. I need two pupils once more. Come here. Stand still. You must name sports-words and move your steps. One step — one word. Be very attentive. Don't say one word: twice If you say the wrong word you must move one step back. Do you understand me? Then start! The winner will get 3 points.

P1. swimming, boxing... **P2.** running, skating...

6. Checking

(перевірка завдань № 3 і 4)

T. Let's look at the board. Read and translate your words. Now we can sum up the results. You've got... points. («Читання тест» перевіряють судді.)

7. Mime Game

(Учні з допомогою жестів намагаються показати різні види спорту.)

T. The name of this task is "Mime Game". I think everybody knows the rules of this game. I need two players. Come here and take the cards. Look them through. Think and try to show the kinds of sports. Your team must guess the word. The highest mark is 6.

8. Crossword (розгадування кросвордів)

T. The task is to fill in the crossword and find a key-word in a line. The highest mark is 7. Referees will check your work.

Crossword 1

Fill in the crossword and find a keyword in a bold line.

- 1) Хокей.
- 2) Боротьба.
- 3) Теніс.
- 4) Шахи.
- 5) Катання на ковзанах.
- 6) Тренер.
- 7) Обидва.

Crossword 2

Fill in the crossword and find a keyword in a bold line.

- 1) Шашки.
- 2) Гравець.
- 3) Фехтування.
- 4) Атлетика.
- 5) Плавання.
- 6) Стрибки.
- 7) Гімнастичний зал.

9. "Sport Survey" (представлення проектів «Спортивний огляд»)

T. We've got one more interesting task. I can see you've prepared wonderful posters. The tables on them are the results of your interviews. Who can introduce them?

Example:

P1. Olena, Sashko, Natasha like sport. Tetyana doesn't like it.

P2. Basket-ball is a favourite kind of sport for Natasha and Olena.
Sashko likes football.

P3. Sashko's favourite sport star is An-driy Shevchenko.

T. What about another team? Thank you for information.

10. Question — answer (полілог)

Утвори питання, використовуючи подані слова, запиши їх. Постав питання одному із членів іншої команди. Починає картка № 1.

T. "Question — answer" is the next task. Listen to me attentively! You I must make up the questions using the following words, write them down and ask the members of the other team. Do it one by one. The card № 1 will start. You have 5 minutes. The highest mark is 6.

№1

- 1) you, Do, in for, go, sport?
- 2) you, Can, swim?
- 3) to see, you, competitions, like, do, boxing, on TV?
- 4) in your school, When, have, did you, basketball match, last?
- 5) better, What, played, team?
- 6) like, Did, the game, you?

№2

- 1) kind, do, What, of sport, you, in for, go?
- 2) play, you, Can, chess?
- 3) to skate, you, Do, like?
- 4) took part, What, in the game, teams?
- 5) won, game, Who, the?
- 6) in boxing, favourite, Who is, sportsman, your?

11. Fill in the gaps

Учні повинні заповнити пропуски в таблиці «Ступені порівняння».

Г. I need two pupils. Your task is to fill in the gaps in the table. You must recollect the degrees of comparison of adjectives. The highest mark is twelve. Referees will check your work. The highest mark is 1*2.

See table.

Table

interesting	more interesting	9
active	more active	9 -
9	worse	the worst
cold	9	the coldest
9	better	the best
hot	hotter	9
easy	9	the easiest
difficult	9	the most difficult
9	less	the least
narrow	narrower	9
polite	9	the politest
9	more	the most
№2		
deep	deeper	9
9	bigger	the biggest
famous	9	the most famous
duty	dirtier	9
9	more beautiful	the most beautiful

clever	?	the cleverest
large	larger	9
9	better	the best
long	9	the longest
many	more	9
9	worse	the worst
interesting	more interesting	9

12. Project (захист проектних робіт)

T. And now the last task is the task for the leaders. They must go to the board and present their project works. As far as I know they want to tell us about Ukrainian and Foreign sports stars. They also can introduce us the best sportsmen of our school.

(Під час вивчення теми «Спорт» учні готували проектні роботи про видатних українських та зарубіжних спортсменів. Також до проектів включені розповіді про найкращих спортсменів школи.)

III. Заключна частина уроку

T. While referees count your points, let's sing and dance. Stand up, please.

(Журі підраховує кількість балів і визначає переможців. Учні співають і танцюють. Звучить пісня «Clap your hands».)

T. Children, come to the board. Dear referees, are you ready with the results?

(Журі оголошує результати, вітає переможців і вручає нагороди.)

T. I congratulate the winners. You won the GOLD medals. As they say, FORTUNE FAVOURS THE BRAVE.

The other team won SILVER medals. Don't forget: IT IS ABOVE ALL

TO TAKE PART IN, NOT TO WIN. Dear referees, thank you for your help.

Thank you, pupils, for your participation in our competitions. The winners have got the highest mark — 12. Each pupil of the other team has got — 9.

Our lesson is over. Good luck!

Урок англійської мови у 7 класі.

"Sports. The best sportsman in our form".

Мета: активізувати лексичний матеріал до теми «Спорт»; розвивати навички монологічного мовлення, діалогічного мовлення; розвивати навички аудіювання.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент. Привітання

II. Мовленнєва розминка

T. We'll begin our lesson with a poem about sport but you have to make up it. (the poem is cut into strips)

Sport is fun for girls and boys, It's much better than the toys. You can swim and play football! Hockey, tennis, basketball. You can jump and you can run, You can have a lot of fun!

T. Do you have a lot of fun going in for sport?

Imagine, you have your sport bag on the desk now. What will you put into it?

Why?

T. I have known about your favourite kinds of sports. Now answer some more questions.

Is sport very important in our life?

Do you go in for sport?

- What kinds of sports are very popular in our school / country?

Is there a swimming-pool in our school? Would you like to have it?

- What do you usually do at your PT lessons?

What sports competitions take place in your school?

- What sports competitions took place in your school last time?
- Who took part in those competitions?
- Who showed the best results?

Did you take part in those competitions?

T: Do you know many kinds of sports? (*Учні повторюють види спорту за малюнками.*) Now try to guess what kind of sports I mean.

1. It is a team game. Both men and women can play it. The players have a ball. They play it with their hands.

There are six players in every team. (*Volley-ball*)

2. It is the most popular game in Ukraine and in England. Both men and women can play it. The game lasts for 90 minutes. It has two halves.

The players kick the ball and run after it. The players try to score a goal. (*Football*)

3. It is one of the most popular games in the world. It was first played in Canada. It is a team game. It is a winter game. Only boys and girls can play it. Many people like to watch this game on TV. The players don't run on the field. They skate. They have clubs in their hands. (*Hockey*)

4. This kind of sport is very beautiful. It gives the sportsmen strength, rhythm and grace. The sportsmen do some exercises or dance to the music. The sportsmen have skates and beautiful costumes on. (*Figure-*

skating)

5. This game is played everywhere in Ukraine: at schools, universities, sports clubs. It was first played in the USA. The team has 5 players. They bounce the ball on the floor up and down with one hand. They try to throw the ball into the basket. (*Basketball*)

III. Основна частина

Розвиток навичок читання монологічного мовлення

. 1. Look through the text and arrange the points of the plan according to the text. (The points of the plan are on the blackboards)

- a) A famous Ukrainian sprinter.
- b) The best result of the Ukrainian team at the Olympic Games.
- c) 8 times World Champion and Olympic champion in the pole vault.
- d) Ukrainian school of gymnastics.

Text

Many people in the world go in for sports. Ukraine is not an exception. There are many talented sportsmen in our country. The Ukrainian school of gymnastics is recognized the world over. Iryna Deriuhina, Oksana Scaldina,

Oleksandra Tymoshenko have won World and European Championships. During the sports activity Larysa Latynina won 18 medals at the Olympic Games, including 9 gold, 5 silver and 4 bronze.

Velerii Borzov is a famous Ukrainian sprinter. At the 20th and 21st Olympic Games he won 2 gold, 1 silver and 2 bronze medals.

Serhii Bubka is considered to be the best World's Athlete. He holds 35 world records in the pole vault and was eight times world champion and Olympic champion in this kind of sport.

At the Olympic games of 1996 in Atlanta our Ukrainian sportsmen won 9 gold medals and many silver and bronze ones. It was the best result of our sportsmen at the Olympic games till now. All the world have known the names of Lilia Podkopaieva — all-round Olympic champion in gymnastics; Kateryna Serebrians'ka — Olympic champion in women's free-style gymnastics; Volodymyr Klychko — the Olympic champion in boxing, and others.

2. Arrange the names according to the plan.

3. Arrange the records according to the plan.

4. Explain why:

a) the Ukrainian school of gymnastics is recognized the world over.

b) Larysa Latynina is the best in gymnastics.

c) Serhii Bubka is the best in athletics.

d) all the world has known about Ukraine in 1996.

5. Retell the text.

T: Do you want to know anything more about our famous sportsmen?

Look, I offer to read the dialogues with Larysa Latynina, brothers

'Klychko and Andrii Shevchenko. I'd like you to read the dialogues and decide who is who.

A

- Where and when were you born?

- I was born in 1934 in Kherson.

- What kind of sport were you fond of at school?

I was fond of gymnastics.

- What Olympic Games did you take part at?

- I took part at the 16th, 17th, 18th Olympic Games.

How many medals did you win? I have won 18 Olympic Games: 9 gold, 5 silver and 4 bronze ones.

B

What kind of sport do you go in for?

We go in for boxing.

- What titles of honour do you have?
- You see, Volodymyr is the only white champion in the history of Olympic Games; Vitaly was the champion in heavy-weight in boxing.
- What do you do besides boxing?
- We travel all over the world, work sometimes in Hollywood and in popular shows.

C

- When were you born? I was born in 1976.
- What title of honour do you have?
- I am the champion of 1995, 1996, 1997.

How many goals did you score in National League matches? I scored 32 goals.

- What is your sport ampule (ампула)?

Forward.

How are you called for your playing?

I am called a "player" of the 21st century".

T — Ps. What have you known new about these sportsmen?

(трансформація діалогів у моновисловлювання)

Розвиток навичок діалогічного мовлення (діалог-зразок)

T. Do you want to talk about the best sportsmen in your form?

- Where were you yesterday?

- I went to the town stadium to see a football match between the football team of our school and of school N 4.

Are you a football fan?

- I cannot say so. But my friend Tim Baker took part in that match and I wanted to see his playing.

- Does he really play well?

— Oh, yes, he does. He is the best football-player in our school.

Does he play football every day?

- Yes, he trains at our PT lessons and he goes to the sports school to train in football section.

- I think he takes part in every football match in your school, doesn't he?

— Yes, he does. He is very hard-working and he trains a lot. "

— Does he have any good results?

- Yes, of course. He was the town and region champion in football with his town football team.

1. Listen to the dialogue.

2. Read the dialogue in roles.

3. Retell dialogue (dialogue with some Ukrainian words).

- Where був you yesterday?

I went to the town стадіон to see a football матч between the football командою of our school and of school N4.

Are you a football fan?

- I cannot say so. But my friend Tim Baker брав участь in that match and I хотів побачити his playing.

- Does he really play well?

— Oh, yes, he does. He is the best футболіст in our school.

— Does he грає football every day?

- Yes, he trains at our уроки фізкультури and he goes to the sports school тренуватися in football section.

- I think he бере участь in every football match in your school, doesn't he?

— Yes, he does. He is very hard-working and he trains a lot.

- Does he have any хороші результати?

— Yes, of course. He was the town and region чемпіон in football with his town футбольною командою.

4. Retell the dialogue with missing words and word-combinations.

— Where__you yesterday?

— I went to the__to see a __between
__of our school and of__.

— Are you a__?

— I cannot say so. But__in that match
and I__.

- Does he really play well?

— Oh, yes, he does. He is the best__in
our__.

- Does he__every day?

— Yes, he trains at __ and he goes to the_____.

- I think he_____, doesn't he?

— Yes, he does. He is very hard-working and he trains a lot.

— Does he have any__?

- Yes, of course. He __.

5. Speak about the best sportsmen in your form, (to write down the names of the best sportsmen on the blackboard)

6. To decide who is the best of the best, (discussion with the form)

Аудіювання

T. A lot of pupils go in for sports, you see.

I've recently heard the conversation between two boys. They have spoken about their going in for sports. But first let's see some new words to understand their conversation better. (Учні питають слова з перекладом.)

Pre-listening

1. To be short of time	Запізнюватись
2. Training courses	Тренування
3. To hurry	Поспішати
4. To work out	Опрацьовувати
5. Dynamic	Динамічний
6. To shoot (shot)	Кидати (м'яч)
7. To leave for	Від'їжджати
8. Tournament	Змагання
9. To be seeded	Бути посіяним
10. To have a chance	Мати шанс

T: Do you want to play football with me? Режим Т — Ps .

1. If I am going to go somewhere I say that I__

2. I like to__ the ball into the basket.

3. We __ a lot of exercises every day.
4. I am always __ in the morning and
I always __.
5. I have my __ in football three
times a week.
6. Our training courses are interesting and __.
7. I like to take part in different __.
8. I ' __ to show myself at this tournament.
9. I am __ the 5th.

Listening

Listen and match.

	Leaves for Moscow
Pit	Likes his training courses
	Is seeded the 4th
Tim	Goes in for basketball Works out many exercises, shoots balls
	Will take part in the basketball tournament Has a chance to show himself
	Goes in for tennis

Post-listening

T. Imagine. That Pete and Tim have met in autumn.. What will they speak about?

Fill in the gaps and act the dialogue in roles.

Pit. Hi, Tim! Tim. Hi, Pit!

Pit. What about your basketball tournament? Did you__?

Tim. Certainly. There were many __ and our team__.

Pit. I think you__, didn't you?

Tim. Yes, of course, and what about you?

Pit. The contest was hard. There were

many__from__. I was seeded__but

I showed myself from the best side. I__J

Tim. Really?! My congratulations! I have always known you__!

Pit. Oh, thank you very much.

Dialogue for listening

- Hi! Pit! -- Hi! Tim!

Excuse me, Pit. I am short of time. I am going to my training course.
I can not stay for a long time.

What kind of sport do you go in for?

I go in for basketball. Now I must hurry. I shall call you later in the evening.

In the evening

I am pleased you called me. Thank you. What was your training course like?

It was interesting and dynamic. We worked out many exercises on the playground, shot balls. During the match it can be very important. What about you?

Well. We shall leave for Moscow tomorrow. In some days there will

3. We __ a lot of exercises every day.
4. I am always __ in the morning and
I always __.
5. I have my __ in football three
times a week.
6. Our training courses are interesting and __.
7. I like to take part in different __.
8. I ' __ to show myself at this tournament.
9. I am __ the 5th.

Listening

Listen and match.

	Leaves for Moscow
Pit	Likes his training courses
	Is seeded the 4th
Tim	Goes in for basketball Works out many exercises, shoots balls
	Will take part in the basketball tournament Has a chance to show himself
	Goes in for tennis

Post-listening

T. Imagine. That Pete and Tim have met in autumn.. What will they speak about?

Fill in the gaps and act the dialogue in roles.

Pit. Hi, Tim! Tim. Hi, Pit!

Pit. What about your basketball tournament? Did you__?

Tim. Certainly. There were many __ and our team__.

Pit. I think you__, didn't you?

Tim. Yes, of course, and what about you?

Pit. The contest was hard. There were

many__from__. I was seeded__but

I showed myself from the best side. I__J

Tim. Really?! My congratulations! I have always known you__!

Pit. Oh, thank you very much.

Dialogue for listening

- Hi! Pit! -- Hi! Tim!

Excuse me, Pit. I am short of time. I am going to my training course.
I can not stay for a long time.

What kind of sport do you go in for?

I go in for basketball. Now I must hurry. I shall call you later in the evening.

In the evening

I am pleased you called me. Thank you. What was your training course like?

It was interesting and dynamic. We worked out many exercises on the playground, shot balls. During the match it can be very important. What about you?

Well. We shall leave for Moscow tomorrow. In some days there will

be a big tennis tournament for juniors. I am seeded the fourth. The organizers hope to see a lot of strong tennis players from the USA, Great Britain, Belgium, Sweden.

— Oh! You have got a chance to show yourself. I wish you good luck. By the way in August we shall take part in basketball tournament in Kyiv. There will be many teams from the cities of Ukraine.

— Thanks a lot. And I wish you to win in the tournament.

— Bye. See you at the end of the summer. We shall have a lot to discuss.

IV. Підсумки уроку

V. Домашнє завдання

To tell about your favourite sportsman.

Who knows the UK better? (Brain-ring, 9 form)

I. Introduction

Teacher: Dear friends! Today we are having "Brain-ring", which is devoted to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. I hope you have already had enough knowledge on this topic to have the competition.

Today we are having two teams. One is from 9A class and the second one is from 9 B class.

Let me introduce the captains, please. D. Veretennyk, from 9B Form. A. Kuzmynska, from 9A Form.

Before starting the game let me introduce the members of the jury.

II. Guess the word.

1) 5/12/9/26/1/2/5/20/8 (*Elizabeth*)

2) 23/5/19/13/9/14/19/20/5/18 (*Westminster*)

3) 20/8/1/13/5/19 (*Thames*)

Who will do the task first will be the first to answer.

III. Quiz

What is it?

- the Thames — *a river*
- GB — *an island*
- The UK — *a country**
- Halloween — *a holiday*
- Oxford — *a university town* Elizabeth II — *the queen*
- The tube — *London underground*
- The black cab — *London taxi*
- A red rose — *a symbol of England* Ben Nevis — *a mountain*
- Loch — *a lake*
- London — *a city (the capital)*
- Irish — *sea*
- West End — *the richest part of London*
- Tower of London — *a museum*
- Westminster Abbey — *a church*
- Buckingham Palace — *the Queen's home (Queen's residence in London)*
- A pipe — *national instrument of Scotland*
- Football — *sport*
- Wimbledon — *tennis stadium* Double-decker — *London bus*
- The Globe — *a theatre*
- Union Jack — *the UK flag* Big Ben — *a clock*

IV. Grammar

Match the beginning and the ending of a sentence

London is one of the oldest cities	in the world, more than 2000 years old.
The West End is	the richest part of London
The oldest part	the City, where the street and pavements are narrow
Westminster Abbey is a royal	church, where all but one king and queens were crowned
In Regent's Park there is	the London zoo, which is one of the biggest in the world
Hyde Park is famous	for its Speaker's Corner.
In the centre of London	there is Trafalgar Square with the Admiral Nelson's Column in the middle

V. Flag — Symbol — Country

Your task is to join the flag, the symbol and the country

England—aredrose — St. George's Flag. c

Scotland — a thistle — St. Andrew's Flag.

• Wales — a yellow daffodil — the Red Dragon.

Northern Ireland — a shamrock — St. Patrick Flag.

VI. Grammar

Find the odd word in each sentence.

1. The largest of lake in Great Britain is the Loch Lomond. .
2. The flag of the United Kingdom is called somewhere Union Jack.
3. The United Kingdom is the Parliamentary to Monarchy.
4. The official residence of the British monarch is in the Buckingham

Palace.

5. When Parliament is sitting about the flag is flying on the top of the Big Ben Tower.

6. The official important name of the country is the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

VII. Speaking about one of the parts of the UK

Task. Each team should guess the name of a part of the -UK with the help of general questions.

The less questions the team asks the better it is. *(Two envelopes with the names of the countries — England and Scotland.)*

e.g. Is this country in the North of Great Britain?

Is the capital of the country Belfast?

VIII. Crossword

Do the crossword. If you do the crossword correctly, you will read the keyword vertically.

1. The name of the Shakespeare's theatre.
2. The oldest building in London.
3. The symbol of London.
4. The most favourite winter holiday of English and American people.
5. The name of the London underground.
6. The name of the British queen.
7. A university town.
8. The national Scottish musical instrument.
9. The Administrative district of London.

10. The largest river of Great Britain.
11. The smallest component of the United Kingdom.
12. The London centre of big shops, restaurants, theatres and other entertainments.

IX. Questions

Speaking. Answer the following questions.

1. What islands make the British Isles?
2. What is the biggest island of Europe?
3. What are the British Isles separated from the European continent by?
4. What is the official name of the country?
5. What is the largest part of Great Britain?
6. What country was the last to join the UK?
7. What is the capital of Scotland?
8. What is the longest river of G B?
9. What is the symbol of London?
10. What is the highest mountain of the Wales?
11. What river flows through London?
12. What is the capital of Wales?
13. What is the UK washed by?
14. What flower is the symbol of Scotland?
15. What is the name of the British Flag? ;
16. What do you know about the Tower of London?
17. What is Westminster Abbey famous for?
18. What is the Hyde Park famous for?
19. What monument is situated in the centre of Trafalgar Square?
20. The flag of which country wasn't included to the flag of the United

Kingdom?

21. There are two addresses in London, which the whole world knows; one is Buckingham Palace and which is the other one?

22. What is the population of London?

23. Where is Loch Ness situated?

24. Why is Iceland called the Emerald Island? |

X. Writing

Who knows the spelling of the following words best of all?

(Учні отримують аркуші з словами. Треба зробити правильний переклад англійською).

Великий острів;

вовняна промисловість;

складатися з;

- мінеральні ресурси;

- Атлантичний океан;

- частини Великобританії; поверхня Англії; Британські острови; найвища гора; Північна Ірландія; глибоко врізатися; Сполучене Королівство;

- впливати; Шотландія;

- вологий клімат; Вельс.

XI. Аудіювання

Say "true" or "false"

1. The United Kingdom is situated on the British Isles.

2. The highest mountain of the Wales is Ben Nevis.

3. The surface of England is mountainous and the surface of Scotland is flat.

4. The United Kingdom consists of three parts: England, Wales and Scotland.
5. The national symbol of Wales is a yellow daffodil.
6. The warm waters of the English Channel influence the climate of the United Kingdom.
7. The capital of the United Kingdom is London, which stands on the Severn.
8. The Northern Ireland is the largest part of the United Kingdom.
9. The Prime Minister is the head of the United Kingdom.
10. Wales is called the land of songs.
11. The capital of Scotland is Edinburgh.

XII. Make up the questions and answer them

1. Oxford / what / Cambridge / are / and?
2. situated / London / is / where?
3. river / what / the / England / longest / is / in?
4. United Kingdom / make / the / countries / up / what?
5. British Isles / are / the / washed / what / by?
1. British Isles / where / the / do / lie?
2. Great Britain / the / what / capital / of / is?
3. national / England / is / what / of / flower / symbol / the?
4. the / what / of / Scotland / capital / is?
5. Great Britain / of / what / have / kind / does / climate?

XIII. Tests about Great Britain You must choose the best answer

1. The official name of Great Britain is __.
- a) the United Kingdom of Great Britain;

- b) the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland;
- c) Great Britain.

2. The flag of the United Kingdom is known as__.

- a) the Union Jack;
- b) the Jack Union;
- c) the flag of crosses.

3. The longest river of Great Britain is

- a) the Severn;
- b) the Thames;
- c) the Clyde.

4. Great Britain is washed by__.

- a) the Atlantic ocean;
- b) the Arctic ocean;
- c) the Pacific ocean.

5. The highest mountain in Great Britain is__.

- a) Snowdon;
- b) Ben Nevis;
- c) Cambrian.

6. Sometimes Great Britain is called

- a) the United Kingdom;
- b) England;
- c) large island.

7. The Scottish word for lake is__.

- a) water;
- b) loch;
- c) pool.

8. Great Britain consists of__.

- a) England, Wales and Northern Ireland;
- b) England and Scotland;
- c) England, Scotland and Wales.

9. The symbol of Northern Ireland is

- a) horse;
- b) red hand;
- c) dragon.

10. What is the native language of Wales?

- a) English;
- b) Welsh;
- c) Celtic.

XIV. Fill in the words from the box into the sentences

a) mountainous b) is situated in the c) the largest island d) enters e)
famous for f) lie g) flat h) influences

1. The British Isles__in the northwest of Europe.

2. Great Britain is__in Europe.

3. England__central and southern
part of Great Britain.

4. The surface of England and Northern Ireland is__but the surface of
Scotland and Wales is__.

5. The Irish Sea__deeply into the
land and__greatly the climate.

6. Great Britain is__its woollen industry.

XV. Our competition is coming to the end

The score of the first team is... The score of the second team is...

So, the winner is the team... Our congratulations! Thanks a lot to all the participants of the competition.

Висновки

Рольові ігри відповідають сучасним вимогам Державного освітнього стандарту та є одним з елементів комунікативного підходу, тому що стимулюють мовленнєву діяльність учнів та створюють сприятливі умови для спілкування, свідченням чого є активне і невимушене спілкування учнів іноземною мовою під час проведення рольових ігор у 5 та 6 класах.

Рольові ігри є одним з елементів особистісно - орієнтованого підходу до навчання учнів, тому що диференційовані завдання створюють умови, в яких учні із різними рівнями мовленнєвих умінь та навичок працюють з іншими, не помічаючи цієї різниці.

Рольові ігри надають можливості для розвитку творчих здібностей учнів під час мовленнєвої діяльності за рахунок того, що роль вчителя обмежується тільки поясненням завдання учня, а далі учень грає самостійно і підбирає ті мовні засоби, які саме він вважає необхідними у ситуації.

Використання рольових ігор при роботі з підручником Project створює умови для використання мовленнєвих умінь та навичок в ситуаціях, наближених до реального спілкування. При цьому учні мають можливість відчувати себе вчителем,